

העותרת: **התנועה לחופש המידע**, ע"ר 580425700

ע"י עוה"ד איה מרקביץ, מ.ר. 75726 ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835
ו/או אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או יערה וינקלר-שליט, מ.ר. 69711
רח' סעדיה גאון 26 (בית העמותות), תל אביב-יפו 67131521
טל': 050-7599739; פקס: 03-9560359
דוא"ל: office@meida.org.il

- נגד -

המשיב: **משרד הבריאות**

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, ירושלים, ת.ד. 49333, מיקוד 9149301
טל': 02-5419555; פקס: 02-5419581
דוא"ל: ez-jer@justice.gov.il

אגרה בסך 1,969 ₪ שולמה לפי פרט 20 לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.

עתירה מינהלית

[לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998]

א. פתח דבר

בפני בית המשפט הנכבד מונחת בזאת עתירה שעניינה בקשה למידע שהגישה העותרת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק" או "חוק חופש המידע"), ואשר נענתה בסירוב חלקי על ידי המשיב ביום 20.12.2020, בהישען על הסייג למסירת מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, אלא אם הגילוי מותר על פי דין, המעוגן בסעיף 9(א)(3) לחוק (להלן גם: "סייג הפגיעה בפרטיות").

המידע שמסירתו סורבה עניינו **שמות של נבחרי ציבור, פקידי ציבור בכירים וידוענים שפנו בבקשה לקבלת פטור מחובת בידוד שנקבעה בחקיקה בעניין נגיף הקורונה החדש, ואשר פניותיהם תועדו בקובץ שהמשיב מסר לעותרת ללא שמות הפונים**, ובו פרטי כלל הפניות מצד אזרחים ותושבים למוקד קול הבריאות שמפעיל המשיב בבקשה לאישור יציאה מבידוד, למן סוף אוגוסט ועד סוף אוקטובר 2020.

העותרת תטען שסירובו החלקי של המשיב לבקשה מכוח סייג הפגיעה בפרטיות, ניתן שלא כדין ודינו להתבטל, וזאת מכמה טעמים עיקריים: ראשית, החלטת הדחייה שמסר המשיב לעותרת נשענת על הנמקה שמעידה כי ההחלטה התקבלה בלא שניתן כל משקל לעניין הציבורי התומך בגילוי המידע, בניגוד לדין. שנית, מהנמקת ההחלטה עולה שניתנה על יסוד יישום שגוי של סייג 9(א)(3) לחוק. שלישית, המשיב שגה כשנמנע מלבחון אם ניתן למסור את המידע המבוקש בחלקו או בשינויים, בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק.

יוער שבמקרה שבמסגרת תגובתו לעתירה יספק המשיב נימוקים מקיפים יותר לסירובו הנ"ל, העותרת שומרת על זכותה להשיב לגופן של טענות אלה.

בסופה של עתירה זו יתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את טענות העותרת, להורות למשיב למסור לה את כל המידע הציבורי שסירב למסור במענה לבקשתה, ולמצער – להורות על ביטול החלטת הסירוב שנתן ועל קבלת החלטה חדשה תחתיה, תוך יישום הוראות סעיפים 11 ו-13 לחוק ומתן הנמקה מפורטת ומבוססת כדין.

בד בבד, בית המשפט הנכבד יתבקש לקבוע במפורש כי שגה המשיב כשנמנע מלתת דעתו לעניין הציבורי בגילוי המידע המבוקש עובר לסירוב למסרו בגין סייג הפגיעה בפרטיות, וזאת בניגוד להוראות החוק.

לצד אלה תעמוד העותרת על חיוב המשיב בהוצאותיה בגין הליך זה, לרבות שכ"ט עו"ד.

כל ההדגשות בעתירה זו אינן מופיעות במקור, אלא אם נאמר אחרת.

ב. הסמכות לדון בעתירה

1. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית לדון בעתירה בהתאם לסעיף 17(א) לחוק חופש המידע ולסעיף 5 ופרט 2 ("חופש המידע") לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000. הסמכות המקומית אף היא נתונה לבית המשפט הנכבד, בהתאם לתקנה 2 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000, והיות שהחלטה מושא העתירה התקבלה במשרדי המשיב בירושלים.

ג. הצדדים לעתירה

2. **העותרת**, התנועה לחופש המידע, היא עמותה ציבורית רשומה הפועלת משנת 2004 כדי לקדם את יישומו של חוק חופש המידע ולעודד שקיפות, ובתוך כך לחזק את הדמוקרטיה בישראל.

3. **המשיב**, משרד הבריאות, הוא הרשות שאצלה נוצר ונמצא המידע שהתבקש בבקשה מושא העתירה.

ד. הרקע והעובדות הנדרשות לעתירה

4. במסגרת פועלה להנגשת מידע ציבורי לטובת הציבור הרחב, פנתה העותרת למשרד הבריאות (להלן: "המשיב" או "הרשות") בבקשת המידע מושא עתירה זו, שנועדה לעודד בקרה ופיקוח בידי הציבור על צעדי המדיניות הננקטים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, ועל הפעלתם התקינה והשוויונית. להלן תוצג השתלשלות העניינים הנוגעת לבקשה זו ולמענה שניתן לה מידי המשיב.

1.1. על בקשת המידע ועל המענה החלקי לה

5. ביום 6.9.2020 פנתה העותרת למשיב בבקשה לפי חוק חופש המידע, לקבלת **העתקי ההנחיות המינהליות שנתן המשיב או מי מטעמו לעניין מתן פטור מחובת בידוד שנקבעה בחקיקה בעניין נגיף הקורונה החדש, למן פרוץ מגפת הקורונה בישראל ועד ליום מתן המענה לבקשה**; וכן פירוט של מקרים שבהם ניתן בפועל פטור מבידוד כאמור מידי גורמים אצל המשיב – לרבות תואר התפקיד או המשרה של מקבל הפטור, הסיבה שבעטייה ניתן הפטור, ושם הגורם אצל המשיב שהעניק את הפטור (להלן: "הבקשה").

6. בגוף הבקשה ביארה העותרת כי ברקע לה מצויים דיווחים על מקרים שבהם ניתן פטור מבידוד כאמור "שלא על פי הנהלים".

7. לעניין זה הציגה העותרת שתי דוגמאות מהימים שקדמו להגשת הבקשה: האחת עניינה בראיון שפורסם בידיעות אחרונות ביום 4.9.2020 עם המשנה למנכ"ל המשיב, פרופ' איתמר גרוטו, בו צוטט האחרון כאומר שהפטור מבידוד שנתן ביוני 2020 למיליארדר טדי שגיא, ניתן "באופן ספציפי להגעה לאירוע משפחתי", וכי "לא רק אני אישרתי חריגים כאלה";¹ דוגמה שנייה עניינה בפרסום מיום 26.8.2020 בעמוד הפייסבוק הרשמי של עיריית עפולה, שלפיו ראש העיר, אבי אלקבץ, קיבל אישור מהמשיב לצאת מבידוד שאליו נכנס "לפני כשבוע", בעקבות מגע עם שרת הקליטה שחלתה בקורונה, וזאת לאחר שנבדק פעמיים ונמצא שלילי לקורונה, אך לכאורה בזמן קצר מ-14 ימי הבידוד הנקובים בדין שהיה בתוקף באותה עת.²

8. נוכח דחיפות העניין ולפנים משורת הדין, ראתה העותרת לנכון להדגיש בגוף בקשתה כלהלן:

"...בעניינינו קיים אינטרס ציבורי מובהק בפרסום לציבור בזמן אמת של כלל הנחיות משרד הבריאות הנוגעות לטיפול במגפת הקורונה, על מנת שהציבור יוכל לא רק לדעת כיצד לנהוג אלא גם לבקר ולפקח על צעדי המדיניות הנבחרים להתמודדות עם התפשטות הנגיף, ועל הפעלתם התקינה והשוויונית.

...יודגש שבעניינינו נודעת חשיבות מיוחדת למתן מענה לבקשה ללא שיהוי, כהוראת סעיף 7(ב) לחוק: מאליו יובן שההקפדה על שקיפות מירבית בנוגע לאופן ולתוכן קבלת החלטות השלטונית, **בזמן אמת**, חיונית במיוחד בשגרת החירום שבה מתנהלת המדינה למן פרוץ

¹ ר' הפרסום המקדים באתר ynet לקראת פרסום הכתבה המלאה במהדורת הדפוס של מוסף "7 ימים" למחרת היום: שרית רוזנבלום "השעות הקשות של פרופ' איתמר גרוטו" ynet (2.9.2020) <https://bit.ly/36d4b4m>

² ר' <https://bit.ly/39fnBYw>; סעיף 2(ג) לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020.

המגפה. כן נזכיר כי לפי סעיף 10 לחוק, מחובתכם לשקול את העניין הציבורי שבגילוי המידע המבוקש מטעמי שמירה על בריאות הציבור, ולהעניק לכך משקל ההולם את נסיבות העניין.

9. ביום המחרת, 7.9.2020, התקבל אצל העותרת אישור מטעם המשיב על דבר קבלת הבקשה.

1/ע בקשת המידע ואישור קבלה מטעם המשיב מצ"ב יחדיו ומסומנים **1/ע**.

10. ביום 6.10.2020, בחלוף 30 ימים מיום הגשת הבקשה, פנתה העותרת למשיב בתזכורת בעניין בקשתה. בהיעדר תגובה מצד המשיב, שלחה העותרת תזכורת נוספת ביום 15.10.2020, ובה הטעימה שכאמור גם בגוף הבקשה, מטיב המידע המבוקש מתחייב מענה לבקשה ללא שיהוי. גם תזכורת זו לא זכתה לתגובה מהמשיב, וביום 20.10.2020 שלחה לו העותרת תזכורת שלישית.

2/ע התזכורות מהימים 6.10.2020, 15.10.2020 ו-20.10.2020 מצ"ב יחדיו ומסומנות **2/ע**.

11. ביום 27.10.2020, מקץ 50 ימים ויותר מיום הגשת הבקשה בלא כל התייחסות לגופה מטעם המשיב, שלחה לו העותרת התראה לפני נקיטת הליכים משפטיים, ובה ציינה את חלוף הזמן ואת העובדה שבמהלכו לא נתן המשיב כל הודעה על הארכת התקופה למתן המענה לבקשה מכוח סעיף 7(ב) לחוק. על רקע זה הבהירה העותרת שבהעדר מענה לבקשה בתוך 10 ימים, תראה עצמה חופשיה לפנות לערכאות ללא התראה נוספת.

3/ע ההתראה לפני נקיטת הליכים משפטיים מצ"ב ומסומנת **3/ע**.

12. מאוחר יותר באותו יום, 27.10.2020, התקבל אצל העותרת מענה חלקי לבקשתה מטעם המשיב (להלן: **"המענה החלקי"**). מענה זה כלל מכתב ובו קישורים לפרסומי הנחיות שנתן המשיב, העוסקות רובן ככולן בכללים למתן היתר ליציאה חד-פעמית מבידוד (למשל, לצורך טיפול רפואי דחוף, השתתפות בהלוויה או ביקור קרוב משפחה על ערש דוויה) – להבדיל ממתן פטור מחובת בידוד, כמבוקש בבקשה.

13. למכתב זה צורף קובץ Excel ובו רשומות של כ-5,900 פניות שנתקבלו במוקד קול הבריאות של המשיב לשם בקשה להיתר ליציאה מבידוד – להבדיל ממקרים שבהם ניתן בפועל פטור מבידוד, כפי שביקשה העותרת; ואף זאת לא למן פרוץ המגפה, כמבוקש, אלא רק כחצי שנה לאחר מכן, למן יום 26.8.2020, וללא תואר התפקיד או המשרה של מקבל הפטור או שם הגורם שהעניק לו את הפטור, בניגוד למבוקש. את סירובו החלקי למסירת מידע זה נימק המשיב בזו הלשון:

"ביחס לבקשתך לקבלת פירוט המקרים אשר קיבלו אישור יציאה מבידוד כמפורט לעיל אבהיר – עד להפעלת מסמך ההנחיות שפורסם בחודש אוגוסט האחרון, אישורי היציאה מבידוד אשר ניתנו על ידי הגורמים המוסמכים לכך במשרד, לא רוכזו באופן מסודר. איתור כל האישורים ידרוש הקצאת משאבים בלתי סבירה המדברת בעד עצמה (סעיף 18) לחוק חופש המידע.

החל מחודש אוגוסט, רוכז הטיפול בפניות אלו במוקד קול הבריאות וקיים תיעוד מסודר בנושא. מצורף קובץ אקסל המכיל את הפניות שנתקבלו במוקד קול הבריאות בנושא זה, בהשמטת עמודות המכילות פרטים אישיים אשר מסירתם עלולה לפגוע בפרטיותם של הפונים וזאת בהתאם לקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע."

4/ע המענה החלקי לבקשה מצ"ב ללא נספחיו ומסומן **4/ע**.

14. למעשה, מקובץ המידע שנמסר נעדר גם פירוט ברור של הסיבה שבעטייה ניתן הפטור או היתר היציאה החד-פעמי מבידוד, היכן שניתן: כל שנמסר בו הוצג בטבלה בת שש עמודות עיקריות: נושא (ותחתיו "קיצור בידוד"/ יציאה חריגה במהלך בידוד"/ "אחר"/), תת נושא (למשל, "טיסה לחו"ל"/ "ביקור ערש דוויה"/ "אחר"/), תאריך הפנייה, תאריך יעד לטיפול, תאריך שינוי סטטוס והחלטה ("מאושר"/ "לא מאושר"/ "אחר"). לעיון בקובץ ה-Excel שנמסר לעותרת, ר' בקישור: <https://bit.ly/2Ya4s3R>.

15. במאמר מוסגר, יוער שדברי המשיב שהובאו לעיל, ולפיהם אין בידיו תיעוד מסודר של אישורי יציאה מבידוד שנתן לפני סוף אוגוסט 2020, אומרים דרשני. שהרי, כבר בסוף מרץ דווח בתקשורת שמשרד המשפטים הפיץ הנחיה ליועצים המשפטיים למשרדי הממשלה, המורה להם להקפיד לתעד את תהליכי קבלת ההחלטות בנוגע למשבר הקורונה, במסגרת היערכות לגל תביעות ועתירות נגד המדינה ולקראת

³ ר' למשל הנחית ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות "הנחיות אישור יציאה ממקום הבידוד לאדם המצוי בבידוד לפי סעיף 2(ד) לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (עדכון 10.10.2020) <https://bit.ly/3iQLMj1>

בדיקה אפשרית של מבקר המדינה.⁴ נוכח התפקיד המכריע בו נושא המשיב במערכה הלאומית מול המגפה, העותרת סבורה שהימנעותו מלקיים תיעוד מסודר בנושא חשוב זה חמישה חודשים תמימים לאחר שניתנה אותה הנחיה, טעונה במשנה חומרה.

2. על פניית העותרת בבקשה להבהרות והשלמות ועל המענה לה

16. נוכח המידע החלקי והבלתי ברור שנמסר לעותרת, פנתה היא למשיב ביום המחרת, 28.10.2020, בבקשה לקבל כמה השלמות והבהרות ביחס לקובץ ה-Excel שמסר. את אלה ביקשה העותרת לקבל בהקדם האפשרי, "בשים לב לחשיבות הציבורית שבמסירת המידע המבוקש ללא דיחוי, כמפורט בגוף הבקשה" (להלן: "הבקשה להבהרות והשלמות").

17. במסגרת זאת ביקשה העותרת פרטים שונים שלא נכללו בקובץ והבהרות ביחס למשמעות הקטגוריות השונות שבטבלה (למשל, הקטגוריה "אחר" שחוזרת על עצמה תחת עמודת "החלטה"), ובנוסף ביקשה את פירוט שמות הפונים לקבלת פטור מבידוד שהינם נבחרים ציבור וידוענים, אשר פניותיהם תועדו בקובץ, "ובכלל זה נבחרים ציבור כדוגמת שרים בממשלה, חברי כנסת, ראשי ערים, שופטים ופקידי ציבור בכירים, וכן ידוענים כדוגמת שחקני כדורגל, שדרני טלוויזיה, מוזיקאים ובדרנים מובילים וכיו"ב".

18. העותרת תמכה את בקשה זו בהפניות לפסיקה ולספרות המשפטית, בהטעימה שבמכתבו של המשיב צוין שהושטו מקובץ המידע פרטים אישיים של הפונים מכוח סייג הפגיעה בפרטיות שבחוק, אלא שאין דין זכותו לפרטיות של איש הציבור כדן זכותו של אדם פרטי, שכן –

"בהתאם לפסיקה, זכותו של 'שחקן בזירה הציבורית' לפרטיות מצומצמת יותר מזו של אדם פרטי מן השורה, וזאת, בין היתר, בשל הסכמתו המשתמעת של הראשון לחשיפה אישית רחבה יחסית. כך במיוחד לגבי אדם שבחר לכהן בתפקיד ציבורי, שכן מתוקף תפקידו, חזקה עליו שעם כניסתו לתפקיד הסכים לפגיעה מסוימת בפרטיותו כל אימת שפגיעה זו דרושה להגשמת אינטרס ציבורי הנובע מהיבטיו הציבוריים של תפקידו; וככל שמעמדו של איש הציבור בכיר יותר, חזקה זו מקבלת תוקף רב יותר ופוחת המשקל שיש לייחס לפגיעה בפרטיותו.

...ההלכה הפסוקה בעניין זה רלוונטית לענייננו משום שבהתאם לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, פגיעה בפרטיותו של אדם אינה אסורה היכן שניתנה הסכמתו לכך, לרבות הסכמה משתמעת...; והן משום שסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע... מתיר מסירת מידע למבקשיו לפי החוק היכן שגילוי אדם מהווה פגיעה בפרטיותו, אלא שיש בפגיעה זו עניין ציבורי שמצדיק אותה בניסיונות העניין (ר' גם סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות)."

5/ע פנייתה של העותרת בבקשה להבהרות והשלמות ביחס לקובץ המידע שנמסר מצ"ב ומסומנת 5/ע.

19. יצוין שברקע הבקשה לקבל את שמות מקבלי הפטור מבידוד שהינם נבחרים, פקידי ציבור וידוענים, נמצאים פרסומים שהופיעו בתקשורת, לרבות לאחר הגשת הבקשה, שמהם למדה העותרת שהמשיב העניק לכאורה הקלות שונות לנבחרים ציבור ופקידים כדוגמת חברי פמליית ראש הממשלה ששבו בספטמבר 2020 מטקס חתימת ההסכם עם איחוד האמירויות בושינגטון, וקיבלו אישור מהמשיב לבידוד "מקוצר" בן חמישה ימים; לכדורגלנים כדוגמת שחקן הפועל תל אביב מאור בוזגלו, ששב מביקור בחו"ל בראשית דצמבר וכעבור חמישה ימים בלבד השתתף באימון במסגרת הקבוצה; לחלק מהשרים שהשתתפו בישיבות ממשלה במחיצת השר רפי פרץ שנמצא מאומת לקורונה באוגוסט, ולא נדרשו לבידוד; ועוד ועוד.⁵

20. ביום 3.11.2020, בחלוף כשבוע מפנייתה זו של העותרת בלא שקיבלה את תגובת המשיב, נשלחה לו תזכורת בעניינה. ביום 10.11.2020, מקץ שבוע נוסף ללא התייחסות מאת המשיב, נשלחה לו תזכורת שנייה בנדון.

⁴ נטעאל בנדל "יועצים משפטיים הונחו: תעדו את הליך קבלת ההחלטות לקראת גל עתירות ותביעות" הארץ (30.3.2020) <https://bit.ly/3tdKzqY>
⁵ עידו אפרתי ועמוס הראל "משלחת רה"מ לחצה לקבל פטור מבידוד, משרד הבריאות אישר 5 ימים בלבד" הארץ (16.9.2020) <https://bit.ly/3qQv6Lb>; שירי אלגים ותומר לוי "מאור בוזגלו תקף: 'המצב בטבלה מדאיג יותר מלקרוא לי מדביק'" N12 (23.12.2020) <https://bit.ly/2Yde8KG>; "בניגוד לאזרח רגיל: שרים שנחשפו לשר רפי פרץ אינם מחוייבים בבידוד" מעריב Online (3.8.2020) <https://bit.ly/2KOSWb3>; ור' גם ליאורה גולדנברג-שטרן "מקומבנת! חנה לסלאו קיבלה פטור מבידוד" TMI (18.9.2020) <https://bit.ly/3caE2qT>; יפעת הללי אברהם "טום אביב חזר ממדינה אדומה ולא נכנס לבידוד: 'קיבלתי פטור'" מאקו (3.12.2020) <https://bit.ly/3pqkYsA>; "הנחת סלב: אהוד ברק חזר מלונדון – ונסע לביתו" ערוץ 7 (22.12.2020) <https://bit.ly/2NxTz9L>

21. ביום 15.11.2020 התקבלה מהמשיב תגובה לקונית לתזכורות אלה, שלפיה "הערותיכם ובקשתכם נמצאים בבירור מול הגורמים המקצועיים, נעשה כל מאמץ להשיב להם בהקדם". באותו יום השיבה על כך העותרת בהודעה שבה הודתה למשיב על תגובתו, ושבה והדגישה את הצורך במתן תשובתו ללא דיחוי.

22. ביום 2.12.2020, בחלוף למעלה משבועיים ללא קבלת תשובתו של המשיב לגופן של ההבהרות וההשלמות המבוקשות, שבה העותרת ופנתה אליו בתזכורת. ביום 17.12.2020, מקץ שבועיים נוספים ללא התייחסות מאת המשיב, שלחה לו העותרת תזכורת רביעית בעניין פנייתה האמורה.

6/ע התזכורות בעניין הבקשה להבהרות והשלמות ותגובת המשיב לאחת מהן מצ"ב ומסומנות 6/ע.

23. לבסוף, ביום 20.12.2020 קיבלה העותרת את תשובת המשיב לבקשתה להבהרות והשלמות ביחס לקובץ המידע שנמסר (להלן: "מכתב הסירוב החלקי"). במסגרת זאת מסר המשיב חלק מההבהרות המבוקשות, אך נמנע מלהציג את שם הגורם המסוים אצל המשיב שהעניק את הפטור או ההיתר ליציאה חד-פעמית מבידוד בכל אחד מהמקרים שפורטו בקובץ המידע, והסתפק בהצגת רשימת הגורמים הבכירים במשיב שהוסמכו בידי מנכ"ל המשיב לאשר יציאה חריגה מבידוד על פי דין, בהטעימו שהדבר פורסם ברשומות.

24. אשר לבקשת העותרת לקבל את שמותיהם של הפונים לקבלת פטור מבידוד שפניותיהם נכללו בקובץ ושהינם נבחרו ציבור, פקידי ציבור בכירים וידוענים, השיב המשיב כלהלן –

"לא קיימת קטגוריה במערכת המתעדת את היות המבקש נבחר ציבור או ידוען (קטגוריה שכלל לא ברורה הגדרתה) ומשכך לא ניתן להפיק מידע זה. למעלה מן הצורך אתייחס לטיעונים המופיעים בפנייתך ביחס לקיומו של סעיף 9(א)(3) במקרה זה – ...פנייתו של אדם, אף אם הוא נבחר ציבור, לקבלת אישור ליציאה חריגה מבידוד, אינה נובעת מהיבטיו הציבוריים של תפקידו. מדובר במקרים הנוגעים לצנעת חייו הפרטיים (כגון מחלה, אבל, טיפול רפואי) ואין לפגוע בפרטיותו ביחס למידע זה אך ורק בשל היותו נבחר ציבור. לא ניתן לראות בכהונתו של אדם כנבחר ציבור כהסכמה מכללא לחשיפת פרטים מסוג זה, אשר אינם קשורים או נובעים מתפקידו.

בהתייחס לטיעון כי סיפת סעיף 9(א)(3) המתירה מסירת מידע שגילוי מותר על פי דין, מתייחסת בין השאר להגנות הקבועות בסעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות, אביא את דבריה של השופטת דפנה ברק-ארז בפסקה 59 לפסק הדין בעניין רע"א 2558/16 פלונית נ' קצין התגמולים במשרד הביטחון – ...ראוי להתייחס להסתמכותו של המשיב על הוראת סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות. הוראה זו מעניקה, בדעבד, הגנה בשל פגיעה בפרטיות במקרה פרטי של משפט פלילי או אזרחי. ודאי שאין בה כדי להכשיר מראש מדיניות כללית של רשות מינהלית הכרוכה בפגיעה בפרטיות."

משכך, לא מצאתי כי ניתן לחשוף את המידע המבוקש על פי דין ומכאן כי חל איסור על הרשות למסור מידע זה (אשר כפי שהבהרתי בתחילת דברי כלל אינו ניתן להפקה)"

7/ע מכתב הסירוב החלקי מצ"ב ומסומן 7/ע.

25. בגין סירובו זה של המשיב, לרבות טענתו שההלכה שנקבעה בעניין רע"א 2558/16 פלונית נ' קצין התגמולים, שוללת לכאורה את סמכות המשיב לשקול את העניין הציבורי בגילוי המידע המבוקש (עליה תרחיב העותרת בפרק ה.2.2. שלהלן), מוגשת עתירה זו לבית המשפט הנכבד.

ה. הטיעון המשפטי

ה.1. על האינטרס הציבורי במידע שמסירתו סורבה בראי התכלית העיקרית של החוק

26. חוק חופש המידע מעגן את זכות הציבור לקבל מידע ציבורי השמור, בנאמנות, אצל הרשויות השונות. החוק מעגן תפיסה שלפיה יש לאפשר "זרימה חופשית" של מידע מהשלטון אל הציבור. בית המשפט העליון הכיר זה מכבר בחשיבותה הרבה של השקיפות לדמוקרטיה בכלל ולחופש הביטוי בפרט:

"הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את חירות הביטוי וניזונה ממנה, והיא משקפת את התפיסה המשפטית שלפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאוג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה."

עע"ם 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ, פ"ד ס(4) 217, פס' 8 (2006).

27. כן עמד בית המשפט לא אחת על חשיבות הזכות למידע לגבי יכולת הציבור לבקר את פעולות השלטון :

"זכותו של הציבור לחופש המידע המוחזק בידי רשויות הציבור, תפקיד ראשון במעלה נודע לה **בתרבות השלטון**. קבלת מידע על דרכיו ואורחותיו של השלטון חיונית היא ליכולתו של הציבור לפקח על פעילותו של רשויות השלטון; **וידעתן של רשויות השלטון כי חשופות הן לביקורת תביא מצדה ליתר סדר ומשטר ותרתיע אותן מעשיית מעשים החורגים מן המותר והראוי**".

עע"ם 8282/02 הוצאת עיתון "הארץ" נ' משרד מבקר המדינה, פ"ד נח(1) 465, 471 (2003).

28. וכן:

"ביחסים שבין הפרט לבין רשויות השלטון יש להגשמת זכות הציבור לדעת חשיבות ראשונה במעלה. בכך תלוי עצם קיומה של ביקורת ציבורית על פעולת הרשויות, **ובקיומה של ביקורת זו מותנה אמון הציבור ברשויות עצמן**".

בג"ץ 5771/93 ציטרין נ' שר המשפטים, פ"ד מח(1) 661, 672 (1993) (להלן: "עניין ציטרין").

29. בזיקה לכך הדגיש בית המשפט העליון כי "הפגיעה באמון הציבור ברשויות השלטון נושאת עמה פגיעה נוספת, רחבה יותר, במחויבות החברתית לערכי שלטון בחוק." (עע"ם 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' **רשות החברות הממשלתיות**, פס' 8 (פורסם בנבו, 17.12.2007) (להלן: "עניין רשות החברות").

30. בפסיקה שעסקה ברציונלים שביסוד הזכות למידע, ניתן מקום של כבוד להצדקת הזכות ככלי מרכזי **לבקרה ציבורית** על מעשי הרשות ומחדליה, לרבות עד כדי זיהויה עם התכלית העיקרית של החוק.

ר' למשל עע"ם 398/07 התנועה לחופש המידע נ' **רשות המיסים**, פ"ד סג(1) 284, 321 (2008); עע"ם 1245/12 התנועה לחופש המידע נ' **משרד החינוך**, פסק דינה של השופטת ארבל (פורסם בנבו, 23.8.2012); עע"ם 7678/16 **דרוקר נ' הממונה על חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה**, פס' 24 לפסק דינו של השופט מזוז (פורסם בנבו, 7.8.2017) (להלן: "עניין דרוקר").

31. בהקשר זה יוטעם שהעותרת וגופים אחרים כמותה הוכרו בפסיקה כזרועו הארוכה של הציבור לעניין מימוש הזכות למידע, ולהגשמת חירות הביטוי והיכולת לבקר ולפקח על השלטון, באמצעותה:

"...לא ניתן שלא לציין גם את הקשר ההדוק שיש בין הזכות למידע למימושה של חירות הביטוי... כטעם התומך במסירת המידע לידיה של המערערת. **גופים דוגמת המערערת, כמו- גם עיתונאים וכלי התקשורת, הם ערובה לקיומה של חברה מתוקנת**. הם אמצעי חיוני להגשמת חופש הביטוי ולמימוש אפשרותו של הציבור למתוח ביקורת על פעולות השלטון ולתרום לכינונה של תרבות שלטונית נאותה. **תרומתם של גופים וגורמים מעין אלה לעיצוב פניה של החברה מותנית במידה רבה ביכולתם לממש את הזכות למידע**".

עניין רשות החברות הנ"ל, בפס' 36.

32. על רקע דברים אלה, ונוכח מרכזיות התכלית החקיקתית בדבר מתן כלי בידי הציבור לקיים בקרה ופיקוח על מעשי השלטון, להלן נעמוד על האינטרס הציבורי במידע המבוקש בבקשת העותרת, בדגש על חשיבותו של אותו חלק מהמידע שהמשיב סירב למסור לידיה.

33. בענייננו, כאמור, ביקשה העותרת לקבל מידע הנוגע להנחיות שנתן המשיב לעניין מתן פטור מחובת בידוד שנקבעה בחקיקה בעניין נגיף קורונה החדש, ולמקרים שבהן ניתן פטור מבידוד כאמור מידי גורמים אצל המשיב. כפי שהוטעם בגוף הבקשה (ר' פס' 8 לעיל), מדובר במידע שבפרסומו גלומה חשיבות ציבורית מובהקת, על מנת שהציבור יוכל לא רק לדעת כיצד לנהוג, אלא גם יינתנו בידי **הכלים לבקר ולפקח על טיב צעדי המדיניות הנבחרים להתמודדות עם התפשטות הנגיף, ועל הפעלתם השוויונית והתקינה**.

34. ונבאר: בשלב זה, שבו מדינת ישראל מתמודדת עם מגפת הקורונה זה קרוב לשנה, דומה שישנה הסכמה רחבה על כך שאמון הציבור בהחלטות המתקבלות הוא **מפתח להצלחת המאבק הלאומי לבלימת המגפה, וכי תנאי לאמון הציבור הוא שקיפות מירבית מצד השלטון**: כפי שדווח בהרחבה בתקשורת, לרבות מפי

מומחים, היעדר שקיפות מצד הממשלה והירידה הנגזרת באמון הציבור בהחלטותיה, פוגעים בכוננות האזרחית לציית להנחיות המשתנות שניתנו לשם צמצום התחלואה, שכן הציבור אינו מבין את מהותן.⁶

35. בד בבד, הרבה דיו נשפך על כך שסולידריות חברתית היא תנאי הכרחי להתגברות על משבר הקורונה והשלכותיו. זאת, בין היתר, משום ששיתוף פעולה מרצון עם ההגבלות שהוטלו על הציבור לשם בלימת המגפה, מתוך תחושת אחריות כלפי הזולת והקהילה – יעיל לאין ערוך יותר מציות שמונע מאימת הסנקציות בגין הפרתן; וכן מהטעם הנגזר שהציבור נוטה לעשות דין לעצמו כשמתברר לו שאכיפת ההגבלות מתאפיינת בחוסר שוויון.⁷

36. נוכח דברים אלה, ברי שקיים אינטרס ציבורי מובהק במסירת הפרטים שהמשיב סירב למסור לעותרת בעניין שמות הפונים אליו בבקשה לקבלת פטור מחובת בידוד שהם נבחרו ציבור, פקידי ציבור בכירים וידוענים, בדגש על אותם מקרים שבהם הפטור המבוקש אכן ניתן, כאמור בבקשה. שהרי, נוכח דיווחים תקשורתיים חוזרים ונשנים שמהם עולה לכאורה שהמשיב נוהג איפה ואיפה בין הפונים אליו בבקשות למתן פטור מבידוד (ר' פס' 7 ו-19 לעיל), מתעורר בעוצמה הצורך בחשיפת המידע שיאפשר לציבור להעביר תחת שבט ביקורתו את טיפולו של המשיב בבקשות כאלה, במקרים שבהם יש חשש מוגבר למשוא פנים ולקבלת החלטות תחת לחצים שלא מן העניין – היינו, אותו מידע שהמשיב סירב למסור.

37. שהרי, נוכח פרסומים תדירים על הפרת ההנחיות מצד נבחרים, פקידים בכירים ושחקנים נוספים בזירה הציבורית,⁸ שעה שהציבור נדרש לציית להגבלות חסרות תקדים בפגיעתן בזכויות הפרט, ישנה חשיבות עצומה בהקפדה על שוויון בפני החוק – ולכן גם בחשיפת המידע המבוקש, שיאפשר לציבור לפקח על כך.

38. תרומת חשיפתו של המידע שלא נמסר לשיקום אמון הציבור שכה נפגע בעטייה של המגפה,⁹ טמונה בכך שמידע זה יאפשר לציבור לפקח בעצמו על יישומם השוויוני של הכללים שקבע המשיב בהנחיותיו לעניין משך תקופת הבידוד וחריגיו, לרבות על ידי השמעת ביקורת והפעלת לחצים היכן שיראה הציבור לנכון. אם יתקן המשיב את דרכיו בהתאם לביקורת שתמתח כלפיו, או יפריך ברבים את אותה ביקורת להנחת דעתו של הציבור – מאליו יתחזק האמון בו, בפעולותיו ובשלטון החוק; ואם לאו, הרי שאינו ראוי לאמון הציבור, וזכות הציבור לדעת על כך ולפעול לתיקון המצב בדרכים דמוקרטיות, לרבות ביום הבחור.¹⁰

39. יוטעם שבעניינינו ישנה חשיבות יתרה להקפדה על טוהר המידות ועל סדרי מינהל תקין, ובכלל זה למשקלה של מראית העין. שכן, מובן שאמון הציבור ברשויות והסולידריות החברתית שכה דרושים להצלחת המאבק בנגיף הקורונה, אינם יוצאים נשכרים מסירובו של המשיב לתת לציבור גישה למידע הנוגע להפעלה השוויונית של הכללים שקבע בעניין מתן פטור מחובת בידוד, היכן שמוחלים חריגים מטעמים שאינם רפואיים ובהקשרים שמעוררים חשש למשוא פנים.

40. יתרה מזאת, הימנעות המשיב מלמסור לעותרת הן את ההנחיות שנתן בעניין מתן פטור מבידוד, להבדיל ממתן היתר ליציאה חד-פעמית ממנו, הן את שם הגורם שהעניק כל היתר או פטור כאמור, בד בבד עם סירובו למסור את שמות הפונים לקבלת הפטור שהם נבחרו ציבור, פקידים בכירים וידוענים (להלן ביחד: "דמויות ציבוריות") – מסכלת את הגשמת האינטרס הציבורי החשוב שטמון בכך שידיעת עובדי המשיב שמעשיהם חשופים לביקורת, מתמרצת אותם לפעולה מינהלית תקינה מלכתחילה וגם להבא.

⁶ ר' למשל "סקר מיוחד: משבר האמון בממשלה" אתר המכון הישראלי לדמוקרטיה (15.7.2020) <https://bit.ly/3eDWhCx>; שני אשכנזי "אחרי זה מאשימים את הציבור בהתרופפות: התוצאות הבלתי צפויות של חוסר שקיפות" גלובס (9.6.2020) <https://bit.ly/2OEKppu>; אורי פסובסקי וגלי וינבר "שרשרת כשלים, היעדר שקיפות והנחיות סותרות: כל הדרך לכאוס של גל הקורונה השני" גלובס (3.7.2020) <https://bit.ly/370ZSKI>; השר לביטחון פנים לכאן רשת ב: המידע לא נגיש לציבור – ולכן הוא לא מאמין" כאן (16.6.2020) <https://bit.ly/2ZE3Kx5>. ד"ר עוז גוטרמן "שקיפות ושיתוף: כך תיצור הממשלה אמון בקבלת החלטות שלה" מעריב Online (9.8.2020) <https://bit.ly/3iHte4Z>.

⁷ ר' למשל עמיר פרץ "הנשק היעיל ביותר הוא סולידריות חברתית" ישראל היום (20.3.2020) <https://bit.ly/3a1ldDW>; קרן אוזן "התפרצות הקורונה מלמדת את האנושות שיעור חשוב בערבות הדדית" מעריב Online (20.3.2020) <https://bit.ly/3iNHJDZ>; לימור יהודה "החיים שלנו תלויים בכך שהסולידריות תתפתח מהר יותר מהמגפה" שיחה מקומית (6.4.2020) <https://bit.ly/3a1mlSA>.

⁸ רה"מ, ראשי עיר ושרים: נבחרים, עובדים ואנשי ציבור שהפרו וזלזלו בהנחיות" הארץ (8.10.2020) <https://bit.ly/3cdwm7c>.

⁹ אטילה שומפלבי "מנזקי הקורונה: אמון הישראלים בממסד במשבר עמוק" ynet (18.1.2021) <https://bit.ly/3qSE7n1>; יוחנן פלסנר ותמר הרמן "מדד הדמוקרטיה הישראלית לשנת 2020: ירידה באמון הציבור בכל המוסדות" אתר המכון הישראלי לדמוקרטיה (11.1.2021) <https://bit.ly/3iPhVax>.

41. על יסוד כל האמור עד כה, העותרת סבורה שבמצב הדברים הנוכחי, אין לצפות מהציבור להסתפק בהצהרות מן השפה ולחוץ שלפיהן "לא יינתנו הנחות סלב", כפי שמרבה להתבטא בחודשים האחרונים שר הבריאות, ח"כ יולי אדלשטיין.¹¹ תחת זאת, ראוי, צודק ואף חיוני להורות למשיב לפעול להגשמת תכלית החוק ולמימוש האינטרס הציבורי הברור התומך במסירת מלוא המידע המבוקש לעותרת ולציבור כולו, באמצעותה – לרבות שמות מקבלי הפטור מבידוד שהינם דמויות ציבוריות.

ה. סירובו החלקי של המשיב בעילת פגיעה בפרטיות נשען על יישום שגוי של סעיף 9(א)(3) לחוק

ה.1.2. בנסיבות העניין הפגיעה בפרטיות לא עולה על "פגיעה שאין בה ממש"

42. סעיף 9(א)(3) לחוק מעגן את ההגנה על פרטיותו של אדם במסגרת מתן מענה לבקשה למידע, ולפיו:

"9(א) רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:

(3) מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-

1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין; "

43. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות"), שעניינו "פגיעה בפרטיות מהי", מונה 11 חלופות לקיומה של פגיעה בפרטיות, שמהן הרלוונטית לענייננו היא חלופת סעיף 2(9) לו: "שימוש בידיעה על ענייני הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה".

44. אין חולק שבגישה מרחיבה ניתן לומר שכמעט כל נתון שמזהה אדם יכול להיחשב כמופע של הזכות לפרטיות, ובית המשפט העליון כבר הזהיר שאם תינתן הגדרה מרחיבה לביטוי "ענייני הפרטיים של אדם" שבסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, "הרי שההגנה על אינטרסים אחרים הראויים להגנה (דוגמת זכות הציבור לדעת) עלולה להיפגע". מטעם זה, השתרשה בפסיקה הגישה שלפיה את הצירוף "ענייני הפרטיים של אדם" יש לפרש כביטוי מסגרת שאת תוכנו הקונקרטי יש לצקת בהתאם לנסיבות הדברים והקשרם, למטרה שלשמה נדרשת פרשנותו וכן לעוצמת האינטרס שכנגד.

(עניין רשות החברות, בפס' 23; בג"ץ 844/06 אוניברסיטת חיפה נ' עוז, פ"ד סב(4) 167, פס' 20 לפסק דינה של השופטת חיות (2008); עע"ם 7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' מנגל, פ"ד סו(1) 116, פס' 14 לפסק דינו של השופט עמית (2012) (להלן: "עניין מנגל").

45. בהתאם לפסיקה ולסעיף 10(א) להנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1000 בכותרת "חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998" (2003), סעיף 9(א)(3) לחוק מפנה לחוק הגנת הפרטיות "על כל הגנותיו וסייגיו המפורטים בו". זאת, בשים לב גם לחריג המובא בסיפא לסייג סעיף 9(א)(3), ולפיו האיסור על מסירת מידע תוך פגיעה בפרטיות, אינו חל היכן ש"הגילוי מותר על פי דין".

(עת"ם 192/07 התנועה לחופש המידע נ' כנסת ישראל, פס' 10-12 (פורסם בנבו, 21.5.2008) (להלן: "עניין הכנסת"); עת"ם (מינהליים י-ם) 8257-10-16 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' רשות ניירות ערך, פס' 37 (פורסם בנבו, 18.12.2017) (להלן: "עניין רשות ני"ע").

ע/8 הנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1000 מצ"ב ומסומנת ע/8.

46. מכאן שלצורך תחולת סייג הפגיעה בפרטיות, לא די בכך שמסירת מידע תהווה פגיעה בפרטיות כהגדרתה בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות. תחת זאת, על הרשות להוסיף ולבחון אם מדובר ב"פגיעה שאין בה ממש" במשמעות סעיף 6 לחוק זה; אם בפגיעה יש "עניין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין", כלשון הגנת סעיף 18(3) לחוק זה; ואם מדובר במסירת מידע שלפי סעיף 23 לחוק זה, לא תהווה פגיעה בפרטיות מלכתחילה – ובכלל זה היכן שהמידע פורסם ברבים או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין (סעיף 23ב(א)), והיכן שניתנה הסכמת האדם מושא המידע למסירתו, לרבות במשתמע (סעיפים 1, 3; עע"ם 2975/15 עיתון 'הארץ' נ' משרד החוץ, פס' 50 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז (פורסם בנבו, 6.6.2016)).

¹¹ ר' למשל עמי שרון "שר הבריאות אדלשטיין: אין פטור מההנחיות לידוענים ולא לפיון העליון" לבריאות – פורטל בריאות ורפואה (12.6.2020) <https://bit.ly/2Mr8ty0>; אילה חסון ואח' "אדלשטיין: 'הסגר יימשך כמה שבועות' – אף אחד לא קיבל הנחת סלבס" חדשות 13 (25.9.2020) <https://bit.ly/2LVJUJX>

47. בהמשך לדברים אלה, יוטעם שהלכה היא שאף היכן שמידע מסוים נוגע ל"צנעת חייו האישיים של אדם, לרבות... למצב בריאותו", אשר פרסומו מהווה פגיעה בפרטיות לפי חלופת סעיף 2(11) לחוק הגנת הפרטיות, עדיין יש להראות שהפגיעה בפרטיות לא בוצעה על דרך "מעשה של מה בכך" במובן סעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות, שכן פגיעה בפרטיות שאין בה ממש לא תקנה זכות לסעד. בהתאם לפסיקה, כוונת הסעיף היא לאותם מקרים שבהם אדם סביר לא היה מטריח עצמו לבית המשפט בעטיים.
- (ר' ע"א 1697/11 גוטסמן אדריכלות בע"מ נ' ורדי, פס' 24 (פורסם בנבו, 23.1.2013) (להלן: "עניין ורדי"); בג"ץ 8070/98 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד הפנים, פ"ד נח(4) 842, 863 (2004)).
48. כזכור, בענייננו סירב המשיב למסור לעותרת את שמות הפונים אליו בבקשה למתן פטור מבידוד שהינם דמויות ציבוריות, ואת סירובו ביסס על סייג הפגיעה בפרטיות, בנמקו כי באשר ל"פנייתו של אדם, אף אם הוא נבחר ציבור, לקבלת אישור ליציאה חריגה מבידוד... מדובר במקרים הנוגעים לצנעת חייו הפרטיים (כגון מחלה, אבל, טיפול רפואי)...".
49. ברם, נוכח ההלכה הפסוקה שלפיה הביטוי "ענייניו הפרטיים של אדם" יפורש בהתאם לנסיבות הדברים והקשרם, העותרת סבורה ששגה המשיב כשקבע שפרסום המידע המבוקש יחשוף על דמות ציבורית שביקשה פטור מבידוד פרטים "כגון מחלה, אבל, טיפול רפואי": כאמור לעיל, בקובץ המידע שמסר המשיב מופיעות רשומות של יותר מ-5,900 פונים בבקשות כאמור, ואף שלגבי כל אחד מהם מפורטת סיבת בקשת הפטור, למעיין בקובץ אין דרך לדעת לאיזו דמות ציבורית מתייחסת רשומה אנונימית זו או אחרת.
50. כדי לסבר את האוזן, יצוין שכל אחת מהסיבות לבקשת הפטור שמופיעות בקובץ ולכאורה נוגעות ל"ענייניו הפרטיים של אדם", מתייחסת למאות פונים שונים (למשל, "ביקור ערש דוו"י" – 342 רשומות; "הלוויה או עלייה לקבר" – 641; "חתונה, בר מצווה או ברית" – 233; "ליווי קרוב משפחה לבי"ח" – 189; "קבלת טיפול רפואי דחוף" – 224; "מחלים מקורונה" – 358; "טיסה לחו"ל" – 385). שאר סיבות הבקשה שכלולות בקובץ אינן חושפות כל מידע שנוגע ל"צנעת חייו האישיים" של אדם (כטענת המשיב, ור' גם סעיף 2(11) לחוק הגנת הפרטיות), ובהן "בקשה לביטול בידוד שגוי", "מעבר מקום בידוד", "פטור מבידוד" ו"אחר".
51. יודגש: היות שבקובץ המידע מופיעות מאות רשומות אנונימיות שמתייחסות לכל אחת מסיבות הבקשה לפטור מבידוד שבקובץ, הרי שחשיפת שמה של דמות ציבורית מסוימת כאחת ממבקשי הפטור מבידוד, לא תאפשר לקשור בינה ובין סיבת בקשתה שלה לפטור. בהתאם לפסיקה, "לא תקום פגיעה בפרטיות מקום שבו דרישת הזיהוי אינה מתקיימת, היינו: ככל שאדם סביר לא יכול לקשור בין המידע שפורסם לבין אדם ספציפי" (עניין ורדי הנ"ל, בפס' 18) (ההדגשה במקור). למשל, שעה ש-641 מהפונים למשיב לקבלת הפטור ביקשו זאת לצורך "הלוויה או עלייה לקבר", הרי שגם אם שרה מסוימת ביקשה את הפטור מסיבה זו – ממילא חשיפת שמה לא תגלה זאת על אודותיה, ואין היא פוגעת בפרטיותה.
52. למעשה, כל שניתן יהיה לדעת מחשיפת שמותיהן של דמויות ציבוריות ככלולות בקובץ המידע שנמסר, הוא שאלה פנו למשיב בבקשה לפטור או היתר ליציאה חד-פעמית מבידוד בתקופה שאלה הקובץ נוגע.
53. אולם, עצם הידיעה שדמות ציבורית מסוימת שהתה בבידוד במהלך החודשיים המתועדים בקובץ (למן סוף אוגוסט ועד סוף אוקטובר 2020), אינה חושפת עליה נתון "פרטי" במיוחד, בהינתן שלפי נתוני המשיב עצמו, לפחות 45 אלף ישראלים שהו בבידוד בכל יום נתון בחודש אוגוסט בלבד, וכמעט מיליון ישראלים נכנסו לבידוד למן פרוץ המגפה ועד אמצע ספטמבר.¹² לפיכך, גם אם פנייתו של אדם למשיב לשם קבלת פטור מבידוד היא עניין מ"ענייניו הפרטיים", ממילא אין עניין זה מצוי בליבת הזכות לפרטיות אלא ממוקם הרחק בשוליה (ר' עניין דרוקר הנ"ל, שם, בפס' 25 וההפניות שם).
54. בנסיבות אלה, ובשים לב להקשר שבו מופיעים פרטי הפונים שבקובץ ולמאפייני התקופה שלה הוא נוגע, ברי שאף אם ניתן לראות במידע שיתגלה על דמויות ציבוריות אגב חשיפת שמותיהם בבחינת "ידיעות על ענייניו הפרטיים של אדם", שפרסומן עולה כדי פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות (בחורגו

¹² אלה לוי-וינריב "לפחות 45 אלף ישראלים שוהים בבידוד בכל זמן נתון: מי משלם על זה, לכמה זמן ומה המשמעויות" גלובס (1.10.2020) <https://bit.ly/2MM5OPB> (12.9.2020) ynet; מורן אזולאי ואח' "מתחילת יולי: כמעט מיליון ישראלים נכנסו לבידוד" <https://bit.ly/3qZggti>; ;

מהמטרה שלשמה השמות נמסרו (במקור), עמדת העותרת היא שפגיעה לכאורית זו אינה חורגת מגדר **"פגיעה שאין בה ממש"** בפרטיות של אותן דמויות ציבוריות, כהוראת סעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות.

ה.2.2. הלכת קצין התגמולים שעליה נשען המשיב אינה רלוונטית לפרשנות סעיף 9(א)3 לחוק

55. על רקע המתווה המשפטי שהוצג לעיל, נזכיר שהמשיב דחה את טענת העותרת כי בענייננו חל הסיפא לסייג הפגיעה בפרטיות ("אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין") נוכח העניין הציבורי בגילוי המידע שמצדיק את הפגיעה בהתאם להגנת סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות – וזאת באמצעות ציטוט שהציג מפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז בעניין רע"א 2558/16 **פלונית נ' קצין התגמולים** (פורסם בנבו, 5.11.2017) (להלן: **"הלכת קצין התגמולים"**). ברם, בעניין זה ביצע המשיב היקש שגוי מיסודו, כפי שיבואר להלן.

56. הפירוש המקובל לסיפא לסעיף 9(א)3 לחוק, לפיו רשות לא תמסור למבקש מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, "אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין", גורס שהחריג שבסיפא חל גם היכן שגילוי זה חוסה בהגנות סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות, ועל כן הגילוי יהא "מותר". זאת, במיוחד לעניין הגנת סעיף 18(3), שלפיה:

"18. במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:

(3) **בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות הענין**, ובלבד שאם היתה הפגיעה

בדרך של פרסום – הפרסום לא היה כוזב."

57. כאמור, פרשנות זו עוגנה בהנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1000, שלא שונתה מאז שניתנה ב-2003 ומפורסמת גם כיום באתר משרד המשפטים,¹³ ולפיה סעיף 9(א)3 לחוק מפנה לחוק הגנת הפרטיות **"על כל הגנותיו** וסייגיו המפורטים בו".

58. לאורך השנים זכתה עמדה פרשנית זו לביסוס גם בפסיקת בתי המשפט. כך היה, למשל, בעניין ה"פ 110/00 **אנדראוס נ' המוסד לביטוח לאומי** (פורסם בנבו, 27.8.2001), שעסק בבקשת מידע לקבלת דוח ממצאי הביקורת שנערכה במחלקה לנפגעי עבודה בסניף המוסד בנצרת, שסורבה על יסוד סעיף 9(א)3 לחוק בנימוק שהדוח מתייחס לעובדי המוסד שננקטו בעניינם הליכי משמעת. בית המשפט דחה טענה זו וקבע:

"סעיף 9(א)3... קובע כי מידע שגילוי מהווה 'פגיעה בפרטיות' לא יימסר, אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין... ההפניה לחוק הגנת הפרטיות אינה מוגבלת להוראות בדבר **איסור פגיעה בפרטיות אלא היא חלה גם על הוראות בדבר הגנות ואיזונים שבחוק**, לרבות האיזונים שנקבעו ופותחו בפסיקה. מסקנה זו היא הכרחית, משום שאם לא נורה כן, ההגנה על הפרטיות שבחוק חופש המידע תהיה חזקה יותר מההגנה שעל פי חוק המקור."

(שם, בפס' 29; ההדגשות בקו תחתון במקור).

59. דוגמאות נוספות לפסיקה שנדרשה להגנת "עניין ציבורי" שבסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות כמבחן עזר לבחינת תחולתו של החריג שבסיפא לסעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע, מצויות בפסקי הדין שניתנו ב-2017 בעניין **רשות ני"ע הנ"ל** וב-2008 בעניין **הכנסת הנ"ל**.

60. בפרשנות האמורה מצדדת גם ראשת היחידה הממשלתית לחופש המידע לשעבר, עו"ד **רבקי דב"ש**, שכינה בתפקיד מעת הקמת היחידה ועד 2019, והביעה עמדתה בסוגיה זו במאמר מהעת האחרונה:

"מעיון בדברי ההסבר להצעת החוק הממשלתית, ובדיונים בוועדת המשנה שעסקה בניסוח חוק חופש המידע ובהכנתו לקריאה שנייה ושלישית, עולה כי **לא הייתה כוונה לתת לתחום הפרטיות בכורה מוחלטת**, אלא כי המחוקק ביקש להפנות את הרשות לאיזונים של חוק הגנת הפרטיות עצמו, המאפשר לפרסם מידע, **לדוגמה, במקום בו קיים אינטרס ציבורי לחשיפתו**."

רבקי דב"ש "חקיקה פסיבית מול מציאות אקטיבית: האם חוק חופש המידע עדיין משרת את מטרתו?" **המשפט** כה 108 (לימור זר גוטמן ורועי פלד עורכים, 2020).

61. לאותה מסקנה הגיע גם פרופ' **זאב סגל** ז"ל בספרו "זכות הציבור לדעת באור חוק חופש המידע", שראה אור כבר בשנת 2000 (שם, בעמ' 183) ומצוטט לעיפה בפסיקה. גם בכתיבה עדכנית של מלומדים מהשורה הראשונה בתחום הגנת הפרטיות בישראל – ד"ר **תהילה שוורץ-אלטשולר** ופרופ' **מיכאל בירנהק** –

¹³ ר"י "חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998" הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 3.1000 (התשס"ג), בס' 10 (א) <https://bit.ly/3h4RU6v>

מצדדים המחברים בשימוש ב"נוסחת האיזון" הקבועה בהגנת סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, לבחינת הסיפא לסייג הפגיעה בפרטיות בידי הרשות הציבורית; וזאת במיוחד במקרים שבהם, כבענייננו, מתעורר הצורך בתעדוף זכות הציבור לדעת והזכות לחופש הביטוי על פני הזכות לפרטיות, משום שפרסום המידע לציבור כולו יביא להגשמת אינטרסים מובהקים שבטובת הכלל.¹⁴

62. ואולם, ממכתב הסירוב החלקי מתברר שעמדת המשיב שונה: בניגוד לפרשנות שניתנה בפסיקה, בהנחית היועמ"ש ובספרות המשפטית, המשיב סבור שאל לרשות לבחון באמצעות הגנות סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות אם גילוי של מידע מבוקש מותר על פי דין במובן הסיפא לסעיף 9(א)(3) לחוק. לעניין זה מצטט המשיב מפס' 59 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז בעניין **קצין התגמולים**, בדגש על הסיפא לה, שלפיו:

"...ראוי להתייחס להסתמכותו של המשיב על הוראת סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות. הוראה זו מעניקה, בדיעבד, הגנה בשל פגיעה בפרטיות במקרה פרטי של משפט פלילי או אזרחי. ודאי שאין בה כדי להכשיר מראש מדיניות כללית של רשות מינהלית הכרוכה בפגיעה בפרטיות".

63. נוכח דברים אלה מסכם המשיב את מכתבו הנ"ל במלים: "משכך, לא מצאתי כי ניתן לחשוף את המידע המבוקש על פי דין ומכאן כי חל איסור על הרשות למסור מידע זה..." (ר' ע/7).

64. ברם, ניסיונו של המשיב ללמוד היקש מהלכת **קצין התגמולים** לעניין פרשנות סעיף 9(א)(3) לחוק, הוא שגוי מיסודו: בעניין **קצין התגמולים** דחה בית משפט העליון ניסיון של הרשות להיתלות בהגנות סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות כמקור נורמטיבי מסמך לביצוע חקירה סמויה לגבי מצבו הרפואי של נבדק. משמע, ההלכה שנקבעה שם נוגעת למצב עניינים שונה בתכלית, שבו נדונה סמכותה של רשות לפגוע בפרטיות כמדיניות כללית, היכן שלא ניתנה לכך הסמכה מפורשת בחקיקה ראשית.

65. לעומת זאת, במקרה דנן, סמכותה של רשות לפגוע בפרטיות לטובת אינטרס ציבורי אחר, אגב מענה לבקשת מידע, אכן מעוגנת בחקיקה ראשית, היא חוק חופש המידע, וזאת בדרך של מסירת מידע "שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות", אלא ש"הגילוי מותר על פי דין", כהוראת סעיף 9(א)(3) לחוק – כדוגמת מקרה שבו חלה הגנה מהגנות סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות.

66. על כן, בענייננו אין כל רלוונטיות לעניין **קצין התגמולים**, שם ביקשה הרשות להסתמך על חוק הגנת הפרטיות עצמו להכשרת מדיניות של בילוש ומעקב סמוי אחר הפונים לקצין התגמולים תוך פגיעה בפרטיותם, ללא חקיקה המסמיכה את הרשות לבצע אותן פעולות.

67. יודגש: המקור המסמך רשות למסור מידע במענה לבקשת מידע, תוך פגיעה בפרטיות שחל לגביה סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות, הוא חוק חופש המידע. סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות הוא אחד מהאמצעים שבחר המחוקק, בכוונת מכוון, להבניית שיקול הדעת של הרשות בהפעלה את סעיף 9(א)(3) לחוק, ולא מקור סמכות עצמאי למסירת מידע הכרוכה בפגיעה בפרטיות, ודאי לא כעניין של מדיניות כללית.

68. מסקנה זו עולה בבירור מעיון בפרוטוקולים מהליך החקיקה של חוק חופש המידע בכנסת. אלה משופעים באמירות מפורשות שמעידות כי כוונת המחוקק אכן הייתה להורות לרשות שכאשר חלה הגנה מהגנות סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות – הגילוי יהא מותר על פי דין. ר' למשל את דבריו הבאים של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה דאז, עו"ד יהושע שופמן, בפרוטוקול הדיון מיום 10.11.1997:

"סעיף 9(א)(5) [הוא סעיף 9(א)(3) לחוק דהיום – הח"מ] מדבר על חוק הגנת הפרטיות. חוק הגנת הפרטיות קובע הגדרות ומקרים שבהם יש פגיעה בפרטיות. בצד רשימת הפגיעות יש רשימה של הגנות. אנחנו לא רוצים להקריב את פרטיותו של אדם לטובת חופש המידע. יש לאזן בין השניים, וחוק הגנת הפרטיות קובע את האיזונים האלה באמצעות ההגנות. במידה שכל אדם לא יהיה רשאי לגלות מידע על זולתו, גם המדינה לא תהיה רשאית לגלות מידע. מערכת האיזונים נעשית לפי חוק הגנת הפרטיות."

69. מיד בהמשך לכך מוסיף שופמן ומבאר:

¹⁴ ד"ר תהילה שורץ-אלטשולר "דרוקר נ' משרד ראש הממשלה", בתוך היחידה הממשלתית לחופש המידע **דוח אודות יישום חוק חופש המידע 2017: 20 שנה לחקיקת החוק (2018)**, בעמ' 34 <https://bit.ly/3boAZrN>; מיכאל בירנהק "מידע חופשי ומידע פרטי", בתוך **שקיפות, שחיתות ומה שביניהן** 183, 190-191 (נילי ארד עורכת, הוצאת נבו, 2021) <https://bit.ly/3r7DjuM>.

"... יש הגדרה של פגיעה בפרטיות בסעיף 2 (...). **אם אנחנו רוצים לראות אם הגילוי מותר לפי דין אנחנו מסתכלים בסעיף 18 וסעיף 19. אנחנו בודקים את זה מול ההגנות...**"¹⁵

9/ע ריכוז עמודים נבחרים מפרוטוקולי דיוניה של ועדת המשנה לחופש המידע שמונתה מקרב חברי ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת לשם הכנת החוק לקריאה שנייה ושלישית, מצ"ב ומסומן **9/ע**.¹⁶

70. הנה כי כן, שני הציטוטים שלעיל מבהירים שכוונת המחוקק הייתה להעמיד מערכת של איזונים בין חופש המידע להגנת הפרטיות – ולא לקבוע איסור גורף על מסירת כל מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כפי שעולה לכאורה מהנמקת המשיב לסירובו החלקי. בנוסף, דברים אלה ממחישים שאת מערכת האיזונים האמורה ביקש המחוקק להבנות כך שאת הסיפא לסעיף 9(א)(3) לחוק תבחן הרשות באמצעות הגנות סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות וכן באמצעות סעיף 19 לחוק זה, שעניינו "פטור", ואשר קובע בסעיף קטן (א) לו כי "לא יישא אדם באחריות לפי חוק זה על מעשה שהוסמך לעשותו על פי דין".

71. משמע, כוונת המחוקק הייתה שהפטור הקבוע בסעיף 19 **ישלים** את מבחן העזר של הגנות סעיף 18 לעניין תחולת הסיפא לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. זאת, במובן שהיכן שלאדם פרטי בנעלי הרשות הייתה עומדת הגנה מהגנות סעיף 18 בנסיבות המקרה, לרשות קמה הסמכות והחובה לפי חוק חופש המידע למסור את המידע למבקשו – ולכן גם עומד לממונה על חופש המידע ברשות הפטור שמעוגן בסעיף 19.

72. נוכח כל האמור בחלק זה, ברי שהמשיב נתפס לשגיאה מהותית בהקישו מהלכת **קצין התגמולים** שאין לו לכאורה כל סמכות לבחון אם גילוי המידע המבוקש חוסה בהגנת "עניין ציבורי" שבסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, ולמסרו לעותרת אם ימצא שזו חלה. ההפך הוא הנכון: הדין **מחייב** את המשיב לעשות כן.

73. בד בבד, בשים לב למיעוט הפסיקה הקיימת ביחס למבחן העזר החוק של הגנות סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות לעניין תחולת סעיף 9(א)(3), סיפא לחוק חופש המידע, העותרת מבקשת מבית המשפט הנכבד להתייחס במפורש לשגגה שיצאה מעם המשיב בנדון, ולהבהיר היטב את הדין החל בסוגיה חשובה זו.

74. כפי שנראה מיד, משמעות מחדלו של המשיב לשקול את העניין הציבורי במידע עובר לקבלת החלטת הסירוב החלקי, היא שהחלטה זו לוקה בחוסר סבירות ואינה יכולה לעמוד.

ה.3.2. החלטת הסירוב למסירת שמות מקבלי הפטור לא סבירה משניתנה בהתעלם מהעניין הציבורי במידע

75. חובת הרשות לשקול את העניין הציבורי בגילוי המידע עובר לסירוב למסור בעילת סעיף 9(א)(3) לחוק, מעוגנת בנתיב סטטוטורי נוסף על זה שנדון לעיל וקבוע בסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות. נתיב נוסף זה הוא סעיף 10 לחוק חופש המידע שעניינו "שיקולי הרשות הציבורית", ולפיו:

"10. בבואה לשקול סירוב למסור מידע לפי חוק זה, מכוח הוראות סעיפים 8 ו-9, תיתן הרשות הציבורית דעתה, בין היתר, לענינו של המבקש במידע, אם ציין זאת בבקשתו, וכן לענין הציבורי שבגילוי המידע מטעמים של שמירה על בריאות הציבור או בטיחותו, או שמירה על איכות הסביבה."

76. בהתאם לפסיקה, השיקולים שמחובת הרשות לשקול בגדר סעיף 10 לחוק אינם מוגבלים לאלה שמצוינים בו במפורש, אלא מחובתה לתת דעתה לכלל השיקולים הצריכים לעניין, בדגש על העניין הציבורי במידע בראי התכליות העיקריות של החוק: שקיפות מרבית כאמצעי לעריכת ביקורת על רשויות הציבור בצורה יעילה ואפקטיבית, למימושו המיטבי של חופש הביטוי, לשמירה על טוהר המידות ולמניעת מעשי שחיתות.

(עע"ם 10845/06 **שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השניה**, פס' 67 (פורסם בנבו, 11.11.2008); עניין **מנגל הנ"ל**, בפס' 5 לפסק דינו של השופט הנדל; עע"ם 2416/18 **בריגע נ' המועצה המקומית ירוחם**, פס' 13 לפסק דינו של השופט מזוז (פורסם בנבו, 12.2.2019)).

77. הלכה פסוקה ומושרשת היא שהסייגים המעוגנים בסעיפים 8 ו-9 לחוק אינם "סוף פסוק": לא די בכך שהרשות מצאה שמידע מבוקש נכנס בגדר אחד הסייגים על מנת לפטור אותה מגילוי, אלא עליה לבחון

¹⁵ פרוטוקול ישיבה מס' 5 של ועדת המשנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ז-1997, של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-14, 2-3 <https://bit.ly/2YINotb> (10.11.1997).

¹⁶ כלל פרוטוקולי הוועדה זמינים באתר האינטרנט של העותרת, בקישור הבא: <https://bit.ly/2MaJVKo>.

את הבקשה בהתאם לסעיף 10 לחוק, שעניינו **בסבירות**, וליתן דעתה לשיקולים המנויים בו ושאר שיקולים הצריכים לעניין; כן עליה להוסיף ולבחון את מסירת המידע בהתאם לסעיף 11 לחוק, שעניינו **במידתיות**, והמטיל על הרשות את הנטל לבחון אם ניתן בכל זאת לגלות את המידע ולו חלקית, בשינויים או בתנאים. (ע"ם 3300/11 **משרד הביטחון נ' גישה**, פס' 10-11 לפסק דינו של השופט עמית (פורסם בנבו, 5.9.2012)).

78. בהמשך ישיר לדברים אלה העיר כב' השופט עמית את הדברים הבאים, היפים במיוחד לענייננו אנו:

"מכאן, כי למרות הלשון הקטגורית בה נוקט המחוקק סעיף 9(א) לחוק, ממנו עולה כי הרשות מנועה מלמסור מידע (לא תמסור מידע), עולה מסעיפים 10 ו-11 לחוק... שניתן למסור גם מידע הנופל לגדרו של סעיף זה.

... **אם מדובר במידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות (מידע אשר אין למסרו, בהתאם להוראת סעיף 9(א)(3)), אך בד בבד גילוי נדרש כדי למנוע פגיעה בבריאות הציבור, אזי תוטל על הרשות החובה ליתן דעתה על האינטרס הציבורי בגילוי המידע כאמור בסעיף 10 לחוק, והיא לא תוכל להיתלות בחריג הקבוע בסעיף 9(א)(3) הנ"ל, ובו בלבד, כדי לדחות את הבקשה."**

(עניין **גישה הנ"ל**, שם) (ההדגשה בקו תחתון במקור).

79. יצוין שכלל זה, שהוחל במפורש בעניין **גישה** על סייגי סעיף 9(א) לחוק, ובהם גם סייגי הפגיעה בפרטיות – נקבע לפניו בפסיקות שעסקו בסעיפים 8 ו-9 בכללותם;¹⁷ ואף שבעניין **גישה** הוא לא נדרש להכרעה, בית המשפט העליון יישם אותו לשם הגעה לתוצאה המעשית בשורת פסקי דין מהשנים האחרונות. באלה נמנים ע"ם 414/18 **התנועה למשילות ודמוקרטיה נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע בהנהלת בתי המשפט** – לעניין סעיף 9(א)(3); ע"ם 1704/15 **האוניברסיטה העברית נ' העמותה למדע מוסרי** – לעניין סעיף 9(א)(4); ע"ם 615/15 **אורון נ' ראש אגף הפיקוח על ייצוא ביטחוני**, ע"ם 6863/18 **סניץ נ' משרד המשפטים**, וע"ם 2564/18 **טראובמן נ' ראשת אגף הפיקוח על ייצוא ביטחוני** – לעניין סעיף 9(א)(1).¹⁸
80. בכך הפך הכלל שהוצע בעניין **גישה** להלכה מחייבת, שלא נסתרה נכון לכתיבת שורות אלה. הלכה זו אף הוחלה בעשרות פסקי דין שנתנו בתי המשפט המחוזיים, הן ב"רציו"¹⁹ והן ב"אוביטר" של פסק הדין.²⁰
81. מהאמור עולה שבענייננו המשיב עשה דין לעצמו כשהסתפק בקביעה שחשיפת שמה של דמות ציבורית כמי שפנתה בבקשה לפטור מבידוד, באה בגדר סייגי הפגיעה בפרטיות – ועל כן לכאורה אסורה על הרשות, מטעם זה בלבד (ר' סעיף 7 למכתב הסירוב החלקי שבנספח **7/ע**).

¹⁷ ר' למשל ע"ם 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ**, פ"ד (ס) 217, 247-249 (2006); ע"ם 6013/04 **משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ**, פ"ד (ס) 40, 60, פס' 21 (2006); ע"ם 1825/02 **משרד הבריאות נ' איגוד בתי אבות – א.ב.א.**, פ"ד (נט) 3 (2006), פס' 13 (2005); ע"ם 8282/02 **הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' משרד מבקר המדינה**, נח(1) 465, פס' 10 (2003).

¹⁸ ע"ם 414/18 **התנועה למשילות ודמוקרטיה נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע בהנהלת בתי המשפט**, פס' 9 ו-18 לפסק דינו של השופט פוגלמן (פורסם בנבו, 13.12.2018); ע"ם 1704/15 **האוניברסיטה העברית נ' העמותה למדע מוסרי**, פס' 18, 21 ו-23 לפסק דינו של השופט סולברג (פורסם בנבו, 18.7.2017); ע"ם 615/15 **אורון נ' ראש אגף הפיקוח על ייצוא ביטחוני**, פס' 9 ו-12 לפסק דינו של השופט עמית (פורסם בנבו, 11.4.2016); ע"ם 6863/18 **סניץ נ' משרד המשפטים**, פס' 8 לפסק דינו של השופט עמית (פורסם בנבו, 7.10.2019); ע"ם 2564/18 **טראובמן נ' ראשת אגף הפיקוח על ייצוא ביטחוני**, פס' 9 (נבו, 4.3.2019).

¹⁹ ע"ם (י-ם) 32848-02-19 **רשות האוכלוסין וההגירה, פס' 9-11** (פורסם בנבו, 18.11.2020); ע"ם (מינהליים ב"ש) 7985-01-20 **כץ גבע איזקוביץ (KGI) משרד עורכי דין נ' עיריית אשקלון**, פס' 21 (פורסם בנבו, 1.10.2020); ע"ם (מינהליים י-ם) 45467-10-18 **ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות הראשית לישראל**, פס' 8-10 (פורסם בנבו, 26.4.2020); ע"ם (מינהליים י-ם) 26905-12-12 **עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע במשרד החינוך**, פס' 5-6 (פורסם בנבו, 26.11.2019); ע"ם (מינהליים ת"א) 42008-08-16 **מרב נ' אגודת מגן דוד אדום בישראל**, פס' 10 (ב) (פורסם בנבו, 2.7.2019); ע"ם (מינהליים י-ם) 43552-04-16 **העמותה למען מדע מוסרי נ' הממונה על העמדת מידע לציבור במשרד הבריאות**, פס' 134-139 (פורסם בנבו, 20.11.2017); ע"ם (מינהליים י-ם) 1591-01-17 **התנועה לחופש המידע נ' משרד ראש הממשלה**, 27, 31-32 (פורסם בנבו, 10.1.2019); ע"ם (מינהליים י-ם) 43334-02-17 **כספית נ' עיריית ירושלים**, פס' 43-49 (פורסם בנבו, 20.8.2017); ע"ם (מינהליים ב"ש) 58317-07-15 **הצלחה נ' עיריית קרית גת**, פס' 15-16 (פורסם בנבו, 24.2.2016); ע"ם (מינהליים חי') 3757-10-15 **גולן נ' עיריית חיפה**, פס' 14 (פורסם בנבו, 6.10.2016); ע"ם (מינהליים נצ') 30204-11-14 **עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע במועצה המקומית דבוריה**, פס' 4-5 (פורסם בנבו, 1.9.2015); ע"ם (תל אביב-יפו) 36541-12-12 **שטנגר נ' ועד מחוז תל-אביב והמרכז של לשכת עורכי הדין בישראל**, 10-11, 15-16 (פורסם בנבו, 25.2.2014); ע"ם (מינהליים ת"א) 2032/08 **התנועה לחופש המידע נ' שירותי בריאות כללית**, 7-8, 10, 12, 16 (פורסם בנבו, 21.2.2011); ע"ם (מינהליים חי') 679-08 **ליברמן זא"ב השקעות בע"מ נ' משרד הלשכה המשפטית עיריית חיפה**, 29-25 (פורסם בנבו, 5.5.2009); ור' גם ע"ם (מינהליים י-ם) 1304/04 **התנועה לחופש המידע נ' משרד הבריאות** 9-10 (פורסם בנבו, 10.10.2005).

²⁰ ע"ם (מינהליים חי') 25671-01-19 **הצלחה נ' חברת חשמל בע"מ**, פס' 3, 4, 6.5 (פורסם בנבו, 7.7.2020); ב"ל (אזורי חי') 38712-08-19 **מואל – המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 13.2.2020)**; ע"ם (מינהליים י-ם) 44352-05-18 **אלעזר נ' הנהלת בתי המשפט משרד המשפטים**, 15, 27 (פורסם בנבו, 14.1.2020); ע"ם (מינהליים י-ם) 19052-10-17 **לוי נ' בנק ישראל**, פס' 32 (פורסם בנבו, 13.1.2020); ע"ם (מינהליים י-ם) 48630-01-17 **הנתניב המהיר בע"מ נ' כביש חוצה ישראל בע"מ**, 13 (פורסם בנבו, 20.2.2019); ע"ם (מינהליים ת"א) 8538-08-18 **לביא, זכויות אזרח, מינהל תקין ועידוד ההתיישבות נ' הממונה על חופש המידע בצה"ל**, פס' 4.1 (פורסם בנבו, 15.01.2019); ע"ם (מינהליים ת"א) 19336-08-16 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' משרד הביטחון**, פס' 7-8, 10, 12, 16 (פורסם בנבו, 11.12.2018); ע"ם (מינהליים י-ם) 12695-11-17 **גישה נ' משרד ראש הממשלה**, פס' 33-34, 33-40 (פורסם בנבו, 3.10.2018); ע"ם (מינהליים חי') 65347-06-17 **מימון נ' המועצה הדתית קריית אתא**, פס' 57-58 (פורסם בנבו, 13.8.2018); ע"ם (מינהליים י-ם) 25706-09-16 **הוט מערכות תקשורת בע"מ נ' משרד התקשורת**, 12 (פורסם בנבו, 10.1.2018); ע"ם (מינהליים י-ם) 59643-11-15 **בר-עידן ייצור ופיתוח בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה**, פס' 23-30 (פורסם בנבו, 19.9.2016); ע"ם (מינהליים ת"א) 27344-03-13 **גלובס פבלישר עיתונות 1983 בע"מ נ' רשות המיסים** 12-13 (פורסם בנבו, 8.7.2013).

82. שהרי, בהתאם להלכה הפסוקה, עובר להחלטתו בבקשת העותרת, היה על המשיב לתת דעתו לשיקולים שמונה סעיף 10 לחוק, הן בלשון מפורשת והן בהתאם לפרשנותו הפסוקה. במסגרת זאת, היה עליו לתת משקל הולם ל"עניין הציבורי שבגילוי המידע מטעמים של שמירה על בריאות הציבור", כלשון סעיף 10, וכן לאינטרס הציבורי המובהק במתן כלי יעיל לבקרה ציבורית על הפעלתם התקינה והשוויונית של הכללים שקבע המשיב לעניין מתן פטור מחובת בידוד. כמבואר בחלק ה.1. לעיל, בענייננו מדובר בשיקולים שלובים שקשה להפריז במשקלם, ואשר תומכים בבירור בפרסום המידע המבוקש לציבור.

83. לעניין זה יודגש שעל פי הפסיקה, עצם העובדה שבהנמקת המשיב להחלטת הסירוב אין כל התייחסות לשיקול בדבר העניין הציבורי במידע, עולה לכאורה לכדי פגם היורד לשורש ההחלטה ומצדיק את ביטולה.

84. כך, בפרשת **המועצה להשכלה גבוהה נקבעה הלכה שלפיה רשות אינה רשאית להסתפק בסירוב לקוני לבקשה למידע, אלא עליה לפרט את הטעמים לכך**. זאת, הן כדי לאפשר למבקש המידע לעמוד על טעמי הסירוב ולשקול את מהלכיו, והן על מנת לאפשר לבית המשפט להעביר את **סבירות** החלטת הרשות תחת שבט ביקורתו – היינו, האם החלטת הסירוב התקבלה תוך בחינת **כלל** השיקולים הצריכים לעניין, מתן משקל הולם בנסיבות העניין לכל אחד מאותם שיקולים, ועריכת איזון ראוי ביניהם.

(ע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ**, פ"ד ס(4) 217, 250-251 (2006).

85. באותו מקרה קבע בית המשפט העליון **שמכלול** שיקולי הרשות בהחלטותיה לדחות שתי בקשות למידע שהוגשו לפניה, היו צריכים לקבל ביטוי בהחלטות סירוב כנדרש, וכי בחירתה שלא לעשות כן פוגמת **בסבירות** החלטותיה אלה **ומצדיקה את ביטולן** (שם, בעמ' 252-254).

86. על יסוד הלכה זו פורסם בשנת 2013 נוהל מס' 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע בעניין "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" (להלן: "**נוהל מס' 3.1**"),²¹ שנועד להבהיר את החובות שחלות על משרדי הממשלה ויחידות הסמך בכל הנוגע לאופן ההנמקה הנדרש בעת דחייה בקשה למידע לפי החוק. יובהר שהמשיב הוא משרד ממשלתי, וככזה הוא מחויב בקיום הוראות הנוהל.²²

87. בהתאם להוראותיו של נוהל מס' 3.1, בעת מתן מענה לבקשה למידע הדוחה את הבקשה באופן מלא **אין חלקי**, מחובת הרשות לכלול במענה שתמסור למבקש – בנוסף לציון סעיף הסייג בחוק שבגיניו נדחתה הבקשה, ולפירוט העילה שבגינה המידע המבוקש חוסה תחת הסייג שצוין – את כל אלה (שם, בעמ' 6):

87.1. **פירוט האינטרסים השונים שהרשות בחנה ואיזנה טרם קבלת החלטתה, ובהם גם האינטרס הציבורי התומך בחשיפת המידע**, בין אם עלה מתוך הבקשה ובין אם עלה מנסיבות העניין;

87.2. **הבהרת ההחלטה מדוע, במכלול השיקולים** (האינטרסים התומכים בחשיפה מול הערך המוגן בסעיף הסייג בחוק), **הוחלט להעדיף את אי-גילוי המידע על פני חשיפתו**;

87.3. **הבהרה מדוע נבצר מהרשות להעביר את המידע לידי המבקש באופן חלקי או בתנאים**.

10/ע 10/ע 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע מצ"ב ומסומן **ע/10**.

88. נוכח האמור לעיל, ברי שהנמקתו הדלה של המשיב את סירובו למסור את שמות מקבלי הפטור מבידוד שהם דמויות ציבוריות, אינה עומדת בדרישות הדין. זאת, ולו מהטעם שבנימוקי המשיב אין כל התייחסות לכל אחד מהעניינים הנ"ל. למעשה, מהנמקה זו עולה לכאורה שהחלטת הרשות התקבלה בלא שניתן משקל ראוי לכלל השיקולים שהיה עליה לבחון ולאזן בנסיבות העניין. בהתאם להלכה הפסוקה, פועל יוצא הוא שהחלטה זו אינה סבירה ודינה להתבטל.

²¹ נוהל היחידה הממשלתית לחופש המידע 3.1 "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" (23.6.2013) <https://bit.ly/3mXPJTn>
²² ר' סעיף ב(5) להחלטה 2950 של הממשלה ה-32 "יישום חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998: הגברת השקיפות ברשויות ציבוריות" (6.3.2011) <https://bit.ly/3puRYPu>; וכן "המעמד של החלטת הממשלה בעניין מסוים כלפי השר המוסמך באותו עניין" **הנחיות היועץ המשפטי לממשלה** 1.1001 (עדכון אחרון מאי 2020), בסי' 9(א), 9(ו-10) <https://bit.ly/3hwKrx6>; דפנה ברק-ארז **המשפט המינהלי** כרך א' 227 (2010); ע"מ 9187/07 **לזון נ' משרד הפנים**, פסי' 39 לפסק דינו של השופט דנציגר (פורסם בנבו, 24.7.2008).

ה.2.4. המשיב שגה כשנמנע מלתת כל משקל להגנה הפחותה שהדין מקנה לפרטיותם של אנשי ציבור

89. בתי המשפט שבו ועמדו בפסיקתם על כך שההגנה שמקנה הדין לפרטיותן של דמויות ציבוריות, מצומצמת יותר מהיקף ההגנה שניתן לפרטיותו של אדם מן השורה.

90. זאת, בין בשל **הסכמתו המשתמעת** של איש הציבור לחשיפה אישית רחבה יחסית; בין בגין **יכולתו המוגברת להשיב לביקורתו של הציבור** במישור השיח הציבורי; בין מהטעם שנתון "אישי" שנמצא בליבת הזכות לפרטיות של "האזרח הקטן", עשוי להידחק לשולי זכותו של ידוען שביקש להיות בעין הציבורית או של אדם הנושא במשרה ציבורית – שכלל שמשרתו בכירה יותר, כן גוברת **החזקה שהסכים לוותר על מעגלי פרטיות רחבים יותר לטובת הגשמת אינטרסים ציבוריים**; ובין משום שכאשר מדובר באדם שבחר לכהן בתפקיד ציבורי, חשיפת מידע על אודותיו שנוגע ל"ענייניו הפרטיים", תחסה לא פעם בהגנת "עניין ציבורי" המצדיק את הפגיעה בפרטיות בנסיבות העניין, בהתאם להגנת סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות.

(ר' למשל עניין **דרוקר הנ"ל**, בפס' 23 לפסק דינו של השופט מזוז; עניין **רשות החברות**, בפס' 26, 31-36; ע"א 7759/01 **הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' משרד המשפטים**, פ"ד נח(5) 150, 161-162 (2004); עת"ם (מינהליים י-ם) 1304/04 **התנועה לחופש המידע נ' משרד הבריאות**, 10 (פורסם בנבו, 10.10.2005); עת"ם (מינהליים י-ם) 43334-02-17 **כספית נ' עיריית ירושלים**, פס' 52ג-ד (פורסם בנבו, 20.8.2017)).

91. לעניין זה יפים דבריו של פרופ' **בירנהק** בספרו "מרחב פרטי: הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה" - 153-154 (2010):

"הפסיקה גיבשה מדרג של נשאים שונים של הזכות, לפי **מידת הציבוריות** שלהם. בקצה האחד נמצא '**אדם פרטי**', שנהנה מפרטיות יותר מכל אחד אחר. בקצה האחר נמצאים **נבחרי הציבור**. אלה הם ראש הממשלה, השרים, חברי הכנסת וגם הפקידים הממונים בממשלה, ולצדם שופטים ואחרים שמונו לתפקידים. אנשי הציבור בחרו לכהן בכהונות הרמות. השאלה היא כמובן מה היקף הוויתור הזה.

...קבוצה אחרת שנמצאת בתווך היא **הידוענים (סלבריטיז)**. הם אינם נבחרי ציבור, אבל מוכרים היטב לציבור, בדרך כלל משום הישגים בתחום אחר – שחקני קולנוע, מוזיקאים, בדרנים, ספורטאים... מדובר במי שביקש להיות בעין הציבורית. כדי לזכות ב-15 דקות התהילה הידוענים מוותרים מרצונם על פרטיותם... הקושי מתעורר כאשר התהילה הנכספת מושגת, וכעת הידוען מעוניין הרבה פחות בפרסום... כאן התשובה המשפטית הפורמלית והנורמות החברתיות מתנגשות... הפתרון אינו פשוט ונמצא בפרטים... **כאשר יש טעם ל'מעקב', למשל, לחשוף שקר של הידוען, הנורמה החברתית גוברת ואותה יש לתרגם למושג המשפטי של 'עניין ציבורי'**."

92. בספרו של ד"ר **אסף הראל** "גופים ונושאי משרה דו-מהותיים" (מהדורה שנייה, 2019), מטעים המחבר כי אדם המכהן בתפקיד ציבורי עשוי להיות מסווג כ"אישיות דו-מהותית", הנדרשת לאזן בין היבטיה הפרטיים והציבוריים, מאחר שאלה מתמזגים לעתים מזומנות באופן שאינו ניתן להפרדה (שם, בעמ' 563). לעניין היקף זכותו לפרטיות של הנושא במשרה ציבורית, גישת המחבר היא כלהלן (שם, בעמ' 570, 575):

"**פעילות בקניין הציבור מחייבת שקיפות. אדם הפועל בקניין הציבור, מוחזק כמסכים לשלם מחיר מסוים של פגיעה בפרטיותו כדי להשיג תכליות ציבוריות שהוא מעריך יותר...** אולם חזקה זו, שכבודה במקומה מונח, אינה יכולה לרמוס לחלוטין את כל מעגלי הפרטיות של האישיות הדו-מהותית.

...פרטיותה של אישיות דו-מהותית איננה הפקר. **אישיות דו-מהותית מוחזקת כמסכימה לפגיעה מסוימת בפרטיותה כאשר אל מול הזכות לפרטיות ניצב אינטרס ציבורי לחשוף את המידע.** לעומת זאת, כאשר משקלו של האינטרס הציבורי הניצב מנגד הוא שולי, ענייניה הפרטיים, ובייחוד אלו הנמצאים בליבת הזכות, אינה נחלת הכלל."

93. בטרם יישום דברים אלה על המקרה הנוכחי, נזכיר שבמכתב הסירוב החלקי דחה המשיב את טענות העותרת בדבר ההגנה הפחותה-ביחס שמקנה הדין לפרטיותן של דמויות ציבוריות, בהתאם להקשר (ול"מידת הציבוריות" שלהן, כלשון פרופ' **בירנהק**). זאת, בנימוק הבא (ר' ע/7):

"**פנייתו של אדם, אף אם הוא נבחר ציבור, לקבלת אישור ליציאה חריגה מבידוד אינה נובעת מהיבטיו הציבוריים של תפקידו. מדובר במקרים הנוגעים לצנעת חייו הפרטיים** (כגון מחלה, אבל, טיפול רפואי) ואין לפגוע בפרטיותו ביחס למידע זה אך ורק בשל היותו נבחר ציבור. לא

ניתן לראות בכהונתו של אדם כנבחר ציבור כהסכמה מכללא לחשיפת פרטים מסוג זה, אשר אינם קשורים או נובעים מתפקידו.

94. נימוק זה של המשיב מבוסס על תפיסה שגויה מעיקרא, המנוגדת למסגרת הנורמטיבית שהוצגה לעיל ואף סותרת את המציאות כהווייתה. לשיטת המשיב, ישנה לכאורה הבחנה דיכוטומית בין ההיבטים הציבוריים והפרטיים של חיי נבחר הציבור ופועלו, בכל מקרה שהוא; כביכול, היכן שעניין מסוים נוגע ל"היבטיו הציבוריים של תפקידו", בהכרח אין עניין זה נוגע ל"חיי הפרטיים", וכן להפך.

95. לתפיסה האמורה אין כל אחיזה במציאות, ועל כך יעידו גם המקרים שנדונו בפסקי הדין הנזכרים בפס' 89 לעיל. כך, למשל, שיחותיו של ראש הממשלה עם בעל השליטה ועורך החינמון "ישראל היום", הוכרו בעניין **דרוקר** כשיחות "פרטיות" בין חברים, ואף על פי כן נקבע שיש לחשוף לציבור את תיעוד מועדיהן, נוכח האינטרס הציבורי הגובר בחשיפת קשרי "הון-שלטון-עיתון", בהשאלה; ובעניין **משרד הבריאות** הורה בית המשפט לרשות למסור לעותרים שם את שמות הרופאים המועסקים בשירות הציבורי שקיבלו היתרים לפרקטיקה **פרטית**, הגם שהיתרים אלה נוגעים לעבודתם מחוץ למסגרת התפקיד הציבורי.

96. מובן שלמשיב, הנדרש לגבש החלטות לגבי בקשות מידע, נוח יותר לאמץ גישה בדבר קיומה של דיכוטומיה גמורה בין ענייניו הפרטיים והציבוריים של נבחר הציבור, כשתי קבוצות המוציאות זו את זו. שהרי, מגישה זו נובע כלל ברור וקל ליישום: כביכול, מידע על "עניינים ציבוריים" מותר למסור ומידע על "עניינים פרטיים" – אסור. אלא שגישה זו כופרת במושכלות היסוד של שיטתנו, שלפיהן "במשפט הישראלי אין אף זכות חוקתית שהיא מוחלטת" (עניין **אורון הנ"ל**, בפס' 8 לפסק דינו של השופט עמית). כפי שהיטיב לנסח פרופ' **סגל** בעמ' 184-185 לספרו הנ"ל:

"כשם שהזכות לפרטיות היא 'אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי', הוא הדין גם בזכות לקבל מידע ציבורי, שבלעדיה מאבד חופש הביטוי את חיותו. בדומה לכל שאר זכויות היסוד בשיטתנו המשפטית, גם זכויות אלה אינן מוחלטות. היקף ההגנה עליהן, כהיקף ההגנה על הזכויות כולן, ייגזר מן האיזון ביניהן – על פי ההבנה שעל החברה מוטל להגן על שתיהן כאחת".

97. לפיכך, אין מקום לניסיון המשיב להתפרק מחובתו להפעיל שיקול דעת ולאזן בין זכותן לפרטיות של הדמויות הציבוריות, ובין זכות הציבור למידע והאינטרס הציבורי התומך בה בנסיבות העניין. זאת, שעה שהחוק קובע הסדר ברור לאיתור נקודת האיזון הראויה בין הזכויות והאינטרסים המתנגשים בענייננו, הן בגדר הסיפא לסעיף 9(א)(3), באמצעות הגנת "עניין ציבורי" שבסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, והן בגדר סעיף 10 לחוק חופש המידע בדבר שיקולי הרשות (ר' חלקים ה.2.2. ו-ה.3.2. לעיל).

98. מכל מקום, נוכח כל האמור לעיל, ברי שהזכות לפרטיות של הדמויות הציבוריות שפנו למשיב בבקשה לפטור מבידוד, נסוגה מפני האינטרס הציבורי שבחשיפת שמותיהן. זאת, לא רק משום שחשיפה זו אינה חורגת בענייננו מפגיעה בפרטיות שאין בה ממש (כמבואר בחלק ה.2.1 לעיל), אלא גם בשל ההיקף הצר יותר של הזכות לפרטיות של הדמויות הציבוריות מושא המידע המבוקש.

99. כך, לגבי "נבחר ציבור כדוגמת שרים בממשלה, חברי כנסת, ראשי ערים, שופטים ופקידי ציבור בכירים", שצוינו כולם בפניית העותרת למשיב בבקשה להבהרות והשלמות (ר' **ע/5** ופס' 17 לעיל), היקף ההגנה על הזכות מצטמצם לנוכח בחירתם לכהן בכהונות ציבוריות רמות.

100. שהרי, משרות אלה כרוכות בחשיפה ציבורית גבוהה וכן בפעילות בקניין הציבור, שמי שבחר בה מוחזק כמסכים לוותר מסוים על פרטיותו "כדי להשיג תכליות ציבוריות שהוא מעריך יותר", כלשון ד"ר **הראל**. במקרה דנן, תכליות ציבוריות אלה עניינן בחיזוק אמון הציבור והסולידריות החברתית באמצעות מתן דין וחשבון לציבור על האופן שבו קיבלו את הפטור מבידוד, שעה שפרסומים תדירים מעוררים חשש שפטורים כאמור ניתנים לא פעם שלא בצינורות המקובלים, למי שמעמדם מקנה להם גישה עדיפה למשיב ובכיריו.

101. לטעם זה משנה חשיבות בהקשר של מגפת הקורונה בהינתן פגיעתן הקשה של ההגבלות שהוטלו על הציבור לשם בלימתה, כשלא פעם נודע שנבחרים ופקידים שהיו שותפים להחלטות על הטלתן, בעצמם הפרו את אותן הגבלות – ואז ניסו להתחמק ממתן דין וחשבון לציבור בטענה שמדובר בענייניהם הפרטיים. כך היה,

למשל, כשבתגובה רשמית לפרסום על כך שראש השב"כ אירח מפגש משפחתי בביתו בסוכות תוך הפרת הסגר, נמסר מהשב"כ: "לא מתייחסים לחייו הפרטיים של ראש השב"כ".²³

102. בעניין זה ראוי להדגיש ולזכור שבעלי כהונות ציבוריות רמות מצופים לעמוד באמות מידה גבוהות מכוח הדין, הפסיקה והנורמות החברתיות שנובעות ממעמדם זה. על כן, בתקופה שבה הם מקבלים בדרך שגרה החלטות שמשפיעות באורח דרמטי על הציבור והפרטים, העותרת סבורה שלהגנת פרטיותם היקף צר במיוחד באשר למידע הנוגע להקלות שקיבלו ביחס להגבלות שהטיל השלטון שבשמו הם פועלים.

103. במשקל הנמוך שיש ליתן לזכות לפרטיות בענייננו, תומכת העובדה שבמקרים רבים, המידע על כך שלנבחר או פקיד מסוים ניתן פטור מבידוד כבר פורסם ברבים, לרבות בידי איש הציבור עצמו או מי מטעמו. כך אירע במקרה של ראש העיר עפולה שצוין בבקשת המידע (ר' 1/ע ופס' 7 לעיל); דוגמה נוספת היא הפרסום הנרחב שניתן להחלטת המשיב לקצר לחמישה ימים בלבד את תקופת הבידוד של פמליית ראש הממשלה ששבה מוויינגטון בספטמבר 2020, שעה שלמיטב בדיקתה של העותרת, ברשומות מהתאריכים הרלוונטיים בקובץ המידע שנמסר אין תיעוד של מתן פטור לקבוצה שלפי הדיווחים, מנתה כ-70 אנשים.²⁴

104. **בשינויים המחויבים**, דברים אלה יפים אף לעניין היקפה הצר של זכותם לפרטיות של "ידוענים כדוגמת שחקני כדורגל, שדרני טלוויזיה, מוזיקאים ובדרנים מובילים וכיוב'", כפי הפירוט המבוקש בבקשת העותרת להשלמות והבהרות. שכן, גם המשתייכים לקבוצה זו בחרו להיות בעין הציבורית, ועל כן מוחזקים כמסכימים לפגיעה מסוימת בפרטיותם; גם מעליהם מרחפת עננה כבדה בשל פרסומים שמעוררים חשש שקיבלו הקלות אך בגין המעמד הציבורי שמקנה להם תהילתם ("הנחות סלב", כלשון שר הבריאות. ור' גם הדוגמאות שבפס' 19 לעיל וההפניות שם); וגם לגביהם העובדה שקיבלו פטור מבידוד מצויה לא אחת בנחלת הכלל, לרבות עקב פרסום שיזמו הם עצמם או מי מטעמם, ככל שהם דוברי אמת.

105. בנקודה האחרונה תומכים דבריו של פרופ' **בירנהק** המובאים בסיפא לציטוט שבפס' 91 לעיל, ולפיהם היכן שחשיפת ענייניו ה"פרטי" של הידוען נועדה לחשוף שקר שלו – כבמקרה שבו ידוען מסוים טוען בראיון לתקשורת או ברשתות החברתיות שקיבל פטור מבידוד כדן – תחול הגנת "עניין ציבורי" שבסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, וחשיפת המידע שיאפשר לאמת זאת תהא מוצדקת בנסיבות העניין ומותרת.

106. לסיום חלק זה תבקש העותרת להתייחס בקצרה לטענה עובדתית מוקשית שהציג המשיב במסגרת מכתב הסירוב החלקי. לפי טענתו, "לא קיימת קטגוריה במערכת המתעדת את היות המבקש נבחר ציבור או ידוען (קטגוריה שכלל לא ברורה הגדרתה) ומשכך לא ניתן להפיק מידע זה". לעמדת העותרת, מדובר בטענה בלתי ראויה שלכאורה אף גובלת בחוסר תום לב מצד המשיב.

107. ראשית, ה"קטגוריה" שהמשיב טוען שהגדרתה אינה מחוורת לו, הובהרה היטב בידי העותרת בשורה של דוגמאות שהציגה בבקשתה להבהרות והשלמות, המצוטטות במלואן בפס' 99 ו-104 לעיל (ור' גם 5/ע).

108. שנית, ממכתב המענה החלקי עולה שקובץ המידע שבידי המשיב כולל עמודה המפרטת את שמות הפונים, וזו הושמטה אך מהעתק הקובץ שנמסר לעותרת (ר' 4/ע). אם אמנם נתקל המשיב בקושי לזהות ברשימה זו את שמותיהם של שרים, חברי כנסת, ראשי ערים, שופטים, כדורגלנים וגו', הגם שאלה הם מן המפורסמות וזמינים גם ברשת – הרי שמדובר בקושי פתיר: כל שהיה על המשיב לעשות הוא לפנות לעותרת ולבקש שתמסור לו את רשימת השמות שמבוקש איתורם, מבין השמות שבקובץ המלא שבידו. **למען הסר ספק, יובהר שהעותרת תהיה נכונה לעשות כן גם במסגרת בירורה של עתירה זו.**

3. סירובו הגורף של המשיב לוקה בחוסר מידתיות ומנוגד להוראות סעיף 11 לחוק

109. כאמור, עמדת העותרת היא שבנסיבות דנן, אין בדין כל יסוד לקביעת המשיב שסייג סעיף 9(א) לחוק חל על מסירת שמות הדמויות הציבוריות שבקובץ הפניות אליו לשם מתן פטור מבידוד. למען הזהירות, להלן נעמוד על כך שסירוב זה התקבל בניגוד לדין גם משום שניתן בסתירה להוראות סעיף 11 לחוק.

²³ "דיווח: ראש השב"כ אירח בני משפחה בחג סוכות בניגוד להנחיות משרד הבריאות" מעריב Online (6.10.2020) <https://bit.ly/2NGtaXn>
²⁴ ר' טל שניידר ומיכל רז-חיימוביץ' "סיבוב הפרסה של רה"מ: נתניהו יטוס ביחד עם המשלחת" גלובס (11.9.2020) <https://bit.ly/2M4TonN>

110. כאמור בחלק ה-3.2. לעיל, ההלכה היא שסעיף 11 לחוק מבטא את חובת הרשות לפעול בהתאם לעקרון המידתיות, בהטילו על הרשות את הנטל לבחון אם ניתן בכל זאת לגלות את המידע ולו חלקית, בשינויים או בתנאים – אף היכן שמצאה שעל מסירתו חל סייג מסייגי סעיף 9 לחוק. כאמור, בהקשר זה נקבע בנוהל מס' 3.1 שעל הרשות לכלול בנימוקי החלטתה בדבר דחיית בקשה למידע, בחלקה או במלואה, הבהרה **מדוע נבצר ממנה להעביר את המידע לידי המבקש באופן חלקי, בתנאים או בשינויים.**
111. על רקע זה, ברי שסירוב המשיב למסירת שמות מקבלי הפטור מבידוד שהם דמויות ציבוריות, לוקה בחוסר מידתיות. שכן מההנמקה שהציג להחלטתו זו נעדרת כל הבהרה כאמור, ומהיעדר זה עולה שהמשיב לא בחן כלל אם ניתן למסור את המידע המבוקש באופן חלקי או בשינויים, בניגוד לחובתו לפי סעיף 11 לחוק.
112. זאת, שעה שניתן היה להיענות לבקשה באופן חלקי – ובמסגרת זאת למסור, למשל, אך את שמותיהם של נושאי המשרה הבכירים ביותר, שההיקף ההגנה על זכותם לפרטיות נמצא במדרג נמוך יחסית; ולחלופין, למסור את שמותיהם של נבחרים הציבור בלבד, כגון שרים, חברי כנסת וראשי ערים, מאותו הטעם.
113. למצער, ניתן היה למסור את המידע בשינויים – במובן מסירת תואר התפקיד או המשרה של מקבל הפטור, חלף שמו (כמבוקש בבקשה במקור), או פירוט של מספר הנמנים בכל אחת מהקבוצות שפירטה העותרת בבקשתה להבהרות והשלמות (שרים, שופטים, כדורגלנים וכו'), מתוך כלל הפניות הכלולות בקובץ.
114. זאת לא עשה המשיב, על אף חובתו החוקית לעשות כן וחרף העניין הציבורי המובהק בחשיפת המידע המבוקש לציבור, ולו חלקית או בשינויים. יוער שמחדל זה של המשיב חמור במיוחד בהינתן שתוצאת סירובו הגורף למסור כל פרט שהוא על אותן דמויות ציבוריות, היא שהציבור נותר בעלטה גמורה בשאלת הפעלתם התקינה והשוויונית של הכללים שקבע המשיב למתן פטור מבידוד.
115. להמחשת הנקודה תבקש העותרת להסב את תשומת לבו של בית המשפט הנכבד לעובדה שהמשיב הואיל למסור אך ורק את תיעוד הפניות שקיבל במשך חודשיים מתוך שמונת החודשים שחלפו מיום פרוץ המגפה בישראל ועד למתן המענה החלקי לבקשה – ורק את אותן פניות שנעשו באמצעות מוקד קול הבריאות. נוכח תשובותיו השרירותיות של המשיב, אין לדעת אם קובץ המידע שנמסר לעותרת כולל שמות כלשהם של נבחרים ציבור, פקידים וידוענים, ולציבור לא נותר אלא להסיק שאפשר שכלל הפניות מצדם בבקשה לפטור מבידוד נעשו שלא באמצעות הצינורות המקובלים, וזהו לכאורה הדבר שהמשיב מבקש להסתיר.
116. מכל מקום, על יסוד כל האמור לעיל, ברי שאף לו היה יסוד כלשהו לסירוב המשיב למסירת המידע המבוקש על יסוד סייג סעיף 9(א)(3) לחוק – וכאמור, העותרת חולקת על כך מכל וכל – הרי שממילא החלטתו זו לוקה בחוסר מידתיות מובהק, ומכאן שדינה להתבטל אף מטעם זה.

ו. סוף דבר

117. בפני בית המשפט הנכבד מונחת עתירה חשובה, הנוגעת למידע שביקשה העותרת מהמשיב בעניין התנהלותו בעת משבר הקורונה ביחס למתן פטור מבידוד לאנשי ציבור. חרף האינטרס הציבורי המובהק שתומך בהיעתרות לבקשה, המשיב עומד בסירובו למסור את המידע.
118. החלטת הרשות ניתנה על יסוד יישום שגוי של הדין ומבלי שניתן משקל ראוי לכלל השיקולים הצריכים לעניין, ומכאן שהתקבלה שלא כדין ובחוסר סבירות ומידתיות, ודינה להתבטל.
119. בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על הסעדים שהתבקשו בפתח העתירה, ובכלל זה להורות למשיב למסור לעותרת את כלל המידע שהתבקש ושמסירתו סורבה, ולמצער – להורות על ביטול החלטת הסירוב החלקי של המשיב ועל קבלת החלטה חדשה תחתיה, תוך יישום הוראות **סעיפים 11 ו-13 לחוק** ומתן הנמקה מפורטת ומבוססת כדין.
120. גם אם יקבע בית המשפט הנכבד שבנסיבות העניין חל על מסירת המידע המבוקש סייג מסייגי סעיף 9 לחוק, מתבקש בית המשפט הנכבד להפעיל את סמכותו הקבועה **בסעיף 17(ד) לחוק**, ולהורות על מסירת המידע שהמשיב סירב למסור, לאור העניין הציבורי הרב בגילוי.

121. בנוסף, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע במפורש שהמשיב ביצע היקש שגוי מהלכת קצין התגמולים, כשנמנע מלבחון את תחולת סייג הפגיעה בפרטיות באמצעות הגנת סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע כי שגה המשיב כשנמנע מלתת דעתו לעניין הציבורי במידע עובר לסירוב בגין סייג הפגיעה בפרטיות, בניגוד להוראות סעיף 10 לחוק.

122. העותרת שומרת כמובן על זכותה להוסיף ולטעון לגופו של עניין בהתאם למענה שייתן המשיב לעתירה, במקרה שיציג הנמקות חדשות לסירובו או שיתנגד לאיזה מהסעדים שהתבקשו.

123. בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיב בהוצאות העותרת בעתירה זו, לרבות שכ"ט עו"ד. זאת, בשים לב להוצאותיה של העותרת בגין העתירה והוצאות נלוות; והכל על הצד הגבוה, בהינתן שהחלטת הסירוב מושא עתירה זו פגעה לא רק בזכותה החוקתית למידע של העותרת, אלא גם באינטרס הציבור שלמענו היא פועלת באמצעות זכות זו.

11/ע תצהיר לתמיכה בעתירה מטעם מנכ"לית העותרת, עו"ד רחלי אדרי, וייפוי כוח מצ"ב ומסומנים 11/ע.

רחלי אדרי, עו"ד

ב"כ העותרת

איה מרקביץ, עו"ד

2 בפברואר 2020, תל אביב